

ท่องเที่ยวไทย สู่ความยั่งยืน

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (05) การท่องเที่ยว

มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับความสามารถด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น เพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กระจายรายได้จากการท่องเที่ยวไปสู่เมืองรอง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายสูงสุดของการท่องเที่ยวในการเป็นเครื่องมือสำหรับลดความเหลื่อมล้ำของสังคมไทย จึงเป็นส่วนสำคัญที่จะต้องพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวในสาขาที่มีศักยภาพ และรักษาจุดเด่นของประเทศ ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทย ตลอดจนให้คุณค่ากับทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยมี 3 เป้าหมายระดับประเด็น ได้แก่ (1) ผลผลิตนักท่องเที่ยวรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น (2) รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น และ (3) ความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น และมีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน อีกทั้งยังมีส่วนสนับสนุนต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

การประเมินผลลัพธ์การดำเนินการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050001 สถานการณ์ พ.ศ. 2566 ใช้ข้อมูล พ.ศ. 2565 เนื่องจากยังไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลใน พ.ศ. 2566

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ (Y2) 050001 ผลผลิตนักท่องเที่ยวรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 25

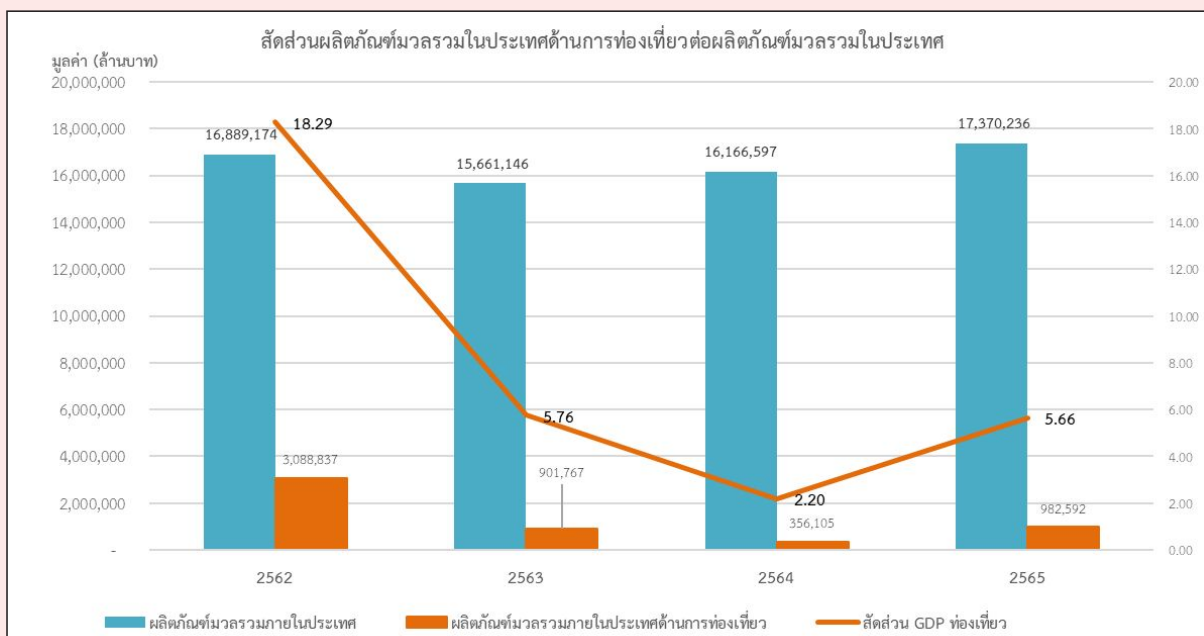
เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ (Y2) 050001 ยังคงเป้าหมาย ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเดิมตามที่ปรากฏในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2565) ที่เผยแพร่เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2562

การท่องเที่ยว

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2565) ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มวลรวมรายได้ด้านการท่องเที่ยว 982,592 ล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ 17,370,236 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.66 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2566 ที่กำหนดให้สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 คิดเป็นร้อยละ 37.73 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2565) คิดเป็นร้อยละ 5.66 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 25 คิดเป็นร้อยละ 22.64 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง) ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2565) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 2.20 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 157.27

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เป้าหมายระดับประเด็น
แผนแม่บทฯ (Y2)

050002

พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2563 พ.ศ. 2564 พ.ศ. 2565

9.89

15.76

21.55

15.79

พ.ศ. 2566*

15.79

พ.ศ. 2570

ค่าเป้าหมาย

อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรองสูงกว่าอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวรวมของประเทศไทย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050002 สถานการณ์ พ.ศ. 2566 ใช้ข้อมูล พ.ศ. 2565 เนื่องจากยังไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลใน พ.ศ. 2566

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ (Y2) 050002 รายได้จากการท่องเที่ยว
ของเมืองรองเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรองสูงกว่าอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวรวมของประเทศเฉลี่ย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5 ต่อปี

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บท (Y2) 050002 ได้มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายจากเดิม อัตราส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองหลักและเมืองรอง สัดส่วน 80 : 20 เป็นอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรองสูงกว่าอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวรวมของประเทศ เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเมืองรองเทียบกับอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งหมด โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2565)

(1) อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรอง พ.ศ. 2565 มีรายได้ของการท่องเที่ยว 192,959 ล้านบาท เทียบกับ พ.ศ. 2564 ที่มีรายได้ของการท่องเที่ยว 63,071 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 205.94

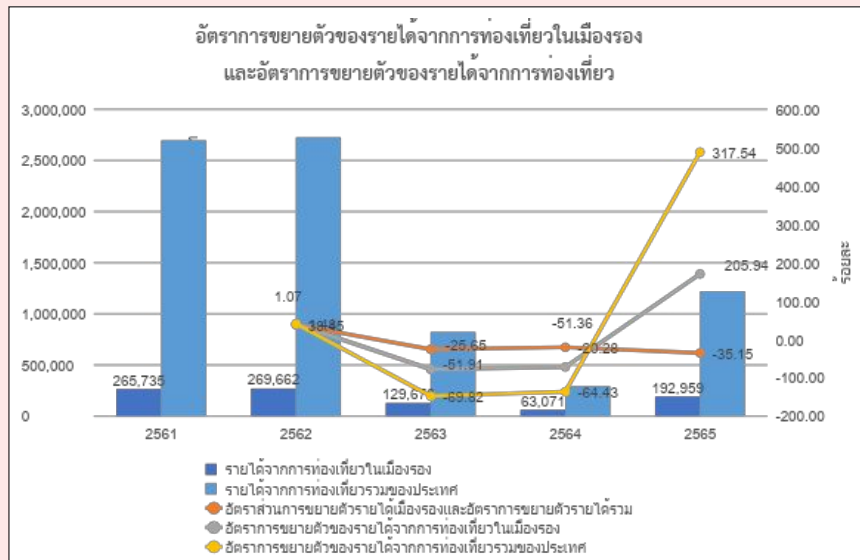
(2) อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวรวมของประเทศ พ.ศ. 2565 มีรายได้ของการท่องเที่ยว 1,222,035 ล้านบาท เทียบกับ พ.ศ. 2564 ที่มีรายได้ของการท่องเที่ยว 292,673 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 317.54 ส่งผลให้ อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรองต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวรวมของประเทศ คิดเป็นการหดตัวร้อยละ 35.15 และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรองสูงกว่าอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวรวมของประเทศ เฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ -702.94 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรองกับอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวรวมของประเทศ โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2565) พบว่าอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรองต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวรวมของประเทศ คิดเป็นการหดตัวร้อยละ 35.15 และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในเมืองรองสูงกว่าอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวรวมของประเทศ เฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ -702.94 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้ **สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2565) กับ สถานการณ์ของพ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุดที่มีการปรับตัวลดลงร้อยละ 20.28 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่แย่งร้อยละ 73.28

การท่องเที่ยว

เป้าหมายระดับประเด็น แผนแม่บทฯ (Y2)

050003

พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2563 พ.ศ. 2564 พ.ศ. 2565* พ.ศ. 2566* พ.ศ. 2570

31

31

36

ค่าเป้าหมาย

อันดับความสามารถการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว อยู่ในอันดับ 1 ใน 30

30

ค่าเป้าหมาย

อันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว ไม่เกินอันดับ 28

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050003 สถานการณ์ พ.ศ. 2565 ใช้ข้อมูลของปี 2564 เป็นการบรรยายทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสีสถานะการบรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ การจัดอันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว มีการจัดเก็บทุก 2 ปี โดย สภาเศรษฐกิจโลก ขณะที่สถานการณ์ พ.ศ. 2566 ใช้ตัวชี้วัดเทียบเคียงจากการจัดอันดับความสามารถในการจัดการแข่งขันของไทย โดย สถาบันการจัดการนานาชาติ (IMD)

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ (Y2) 050003 ความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

อันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว ไม่เกินอันดับ 28

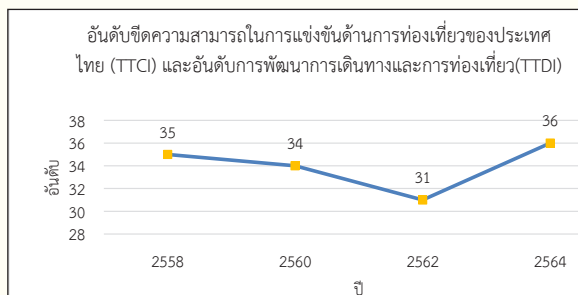
เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บท (Y2) 050003 มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายจากเดิม อันดับความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดย ดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว เป็น การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว ไม่เกินอันดับ 28 ภายใน ปี 2570

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากอันดับความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย และอันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว ซึ่งจัดอันดับโดยสภาเศรษฐกิจโลก โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ.2564) ได้จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวของประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ 36 จาก 117 ประเทศ ซึ่งข้อมูลต่ำกว่าสถานการณ์ปัจจุบัน 2 ปี จึงเทียบเคียงจากผลการจัดอันดับความสามารถ

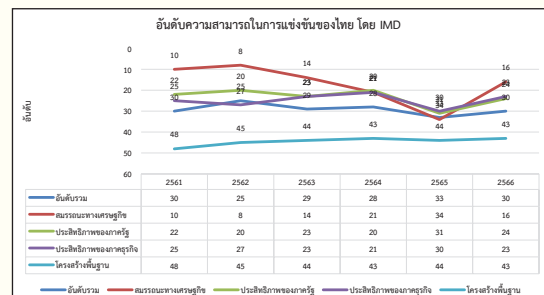

ในการแข่งขันภาพรวมของไทยล่าสุด โดยสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD) พ.ศ. 2566 ไทยอยู่ในลำดับที่ 30 ดีขึ้นจากลำดับที่ 33 ใน พ.ศ. 2565 และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ที่กำหนดไว้ไม่เกิน 30 คิดเป็นร้อยละ 100 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งเป็นไปตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาเทียบเคียงจากผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยโดย สถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD) โดย พ.ศ. 2566 ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 30 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดไว้ไม่เกิน 28 คิดเป็นร้อยละ 93.33 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับ สถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 33 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 10**

ที่มา : สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF)

ที่มา : สถาบันการจัดการนานาชาติ (IMD)

ทั้งนี้ การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ 05 การท่องเที่ยว ยังมีประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายโดยเร็วโดยเฉพาะปัญหาอุปสรรคสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยที่รออยู่ ทั้งปัญหาการว่างงาน รายได้ทีลดลง และค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวที่สูงขึ้น รวมทั้ง ยังมีข้อจำกัดด้านความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวและธุรกิจท่องเที่ยวเพื่อรองรับกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะให้ความสำคัญกับประเด็นสุขภาพและสุขอนามัยเพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ ประเด็น การท่องเที่ยวอย่างใดก็ตาม แม้ว่าเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) บางเป้าหมายอยู่ในระดับดี แต่อาจไม่ได้ส่งผลต่อเป้าหมายแผนแม่บทระดับประเด็น (Y2) โดยตรง จึงมีประเด็นท้าทายที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไข ดังนี้

การท่องเที่ยว

1) การพัฒนาสินค้าและบริการการท่องเที่ยวให้ได้การยอมรับในระดับสากล และการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวที่ตรงกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพ 2) การพัฒนาและการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวศักยภาพสูงให้เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนพัฒนาสินค้าและบริการรูปแบบใหม่ที่น่าสนใจเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป 3) การส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ที่ทำให้นักท่องเที่ยวคนไทยและต่างชาติ นิกรถึงและตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยบนแนวคิดนักท่องเที่ยวมั่นใจว่าจะมีความสุขเมื่อได้มาและกลับไปอย่างปลอดภัย 4) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการตลาดการท่องเที่ยวเชิงรุกและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับธุรกิจและชุมชน และ (5) การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยปรับสมดุลใหม่ เพื่อความยั่งยืน เพื่อรักษาธรรมชาติที่พื้นตัวดีขึ้นมุ่งสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวบนพื้นฐานของการรักษาสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง การบูรณาการความร่วมมือของภาครัฐและเอกชนนับเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง โดยภาคเอกชนต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับนโยบายของภาครัฐ และทิศทางการท่องเที่ยวสมัยใหม่ รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป

สถานการณ์บรรลุป้าหมายประจำปี พ.ศ. 2566

แผนแม่บทฯ ประเด็น (05) การท่องเที่ยว ประกอบด้วย 14 เป้าหมาย แผนแม่บทย่อย (Y1) ซึ่งมีสถานการณ์บรรลุป้าหมายสรุปได้ ดังนี้

การแสดงผลสถานการณ์บรรลุป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) และเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ (Y2)

Y2

เป้าหมายระดับ
ประเด็นแผนแม่บทฯ

050001

050002

050003

Y1

เป้าหมาย
แผนแม่บทย่อย

050101

050102

050103

050201

050202

050301

050302

050303

050401

050402

050501

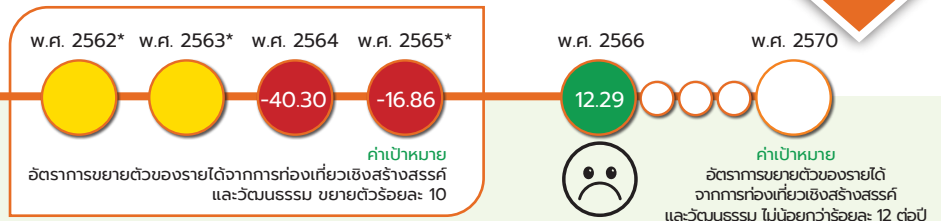
050601

050602

050603

050101

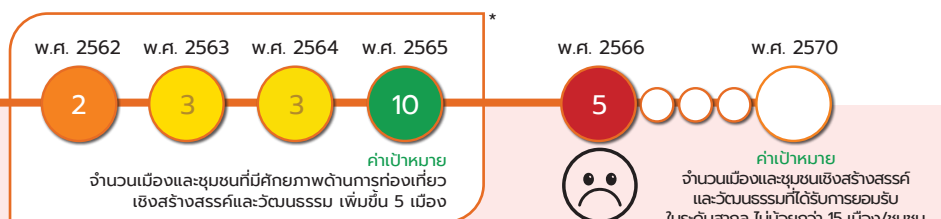

* หมายเหตุ : เป้าหมาย 050101 สถานการณ์ พ.ศ. 2562 -2563 อยู่ระหว่างการจัดเก็บข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์แล้ววัฒนธรรม เป็นการบรรยายทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานการณ์บรรลุเป้าหมาย และในช่วง พ.ศ. 2561 -2565 อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ขยายตัวร้อยละ 10 ซึ่งการคำนวณสถานการณ์บรรลุเป้าหมายเทียบกับ พ.ศ. 2565 จะเป็นค่าเฉลี่ยตลอดช่วง 5 ปี จึงทำให้ พ.ศ. 2565 มีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายเป็นสีแดง

รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือ อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 12 ต่อปี

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดย พ.ศ. 2566 มีมูลค่า 20,719.82 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2565 ที่มีรายได้ 18,451.75 ล้านบาท คิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.29 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 12 คิดเป็นร้อยละ 102.42 ของค่าเป้าหมาย จึงส่งผลให้บรรลุค่าเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว) ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่ร้อยละ 34.87 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่แย่งร้อยละ 64.75

050102

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050102 พ.ศ. 2562-2563 ใช้ตัวชี้วัดเทียบเคียงรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชนขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยใน พ.ศ. 2563-2566 สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือ จำนวนเมืองและชุมชนเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ไม่น้อยกว่า 15 เมือง/ชุมชน

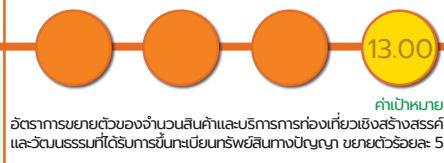
สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาตัวชี้วัดเมืองที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโก (UCCN) โดย พ.ศ. 2566 พบว่า จังหวัดที่ได้รับการคัดเลือก ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ด้านการออกแบบ (City of Design) และจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านดนตรี (City of Music) และเมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัดแหล่งท่องเที่ยวต้นแบบที่ได้รับการรางวัลแหล่งท่องเที่ยวยั่งยืน 100 แห่งของโลก (Sustainable Destination Top 100) พบว่า มีแหล่งท่องเที่ยวของไทยที่ได้รับการคัดเลือกอีกจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ (1) พื้นที่ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน (2) พื้นที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย และ (3) พื้นที่คลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ รวมจำนวน 5 เมือง/ชุมชน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้จำนวนเมืองและชุมชนเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ไม่น้อยกว่าจำนวน 15 เมือง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง) ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่จำนวน 10 เมือง/ชุมชน สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่แย่งร้อยละ 50

การท่องเที่ยว

050103

พ.ศ. 2562* พ.ศ. 2563* พ.ศ. 2564* พ.ศ. 2565

พ.ศ. 2566

พ.ศ. 2570

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050103 สถานการณ์ พ.ศ. 2562 -2564 อยู่ระหว่างการจัดเก็บข้อมูลจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เป็นการบรรยายทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย

สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือ อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ต่อปี

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา โดย พ.ศ. 2566 มีจำนวน 25 สินค้า ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 25 จาก พ.ศ. 2565 ที่มีจำนวน 20 สินค้า ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 คิดเป็นร้อยละ 357 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่มีจำนวน 20 สินค้า สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 25**

050201

พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2563 พ.ศ. 2564 พ.ศ. 2565

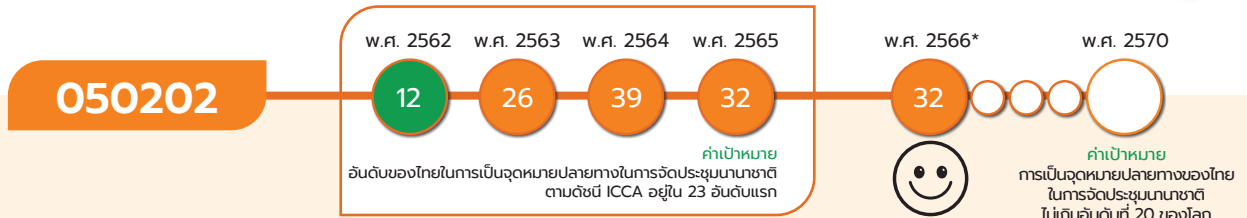
พ.ศ. 2566

พ.ศ. 2570

รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือ อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

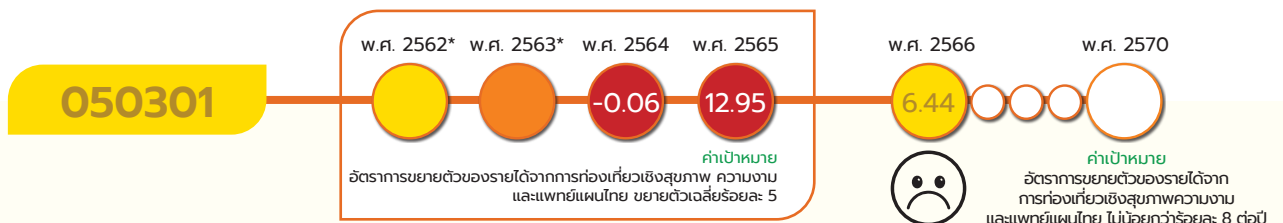
สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ โดย พ.ศ. 2566 มีรายได้ 67.11 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.54 จาก พ.ศ. 2565 ที่มีรายได้ 66.75 ล้านบาท และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 5.40 ของค่าเป้าหมาย จึงส่งผลให้**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่ร้อยละ 24.02 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่แย่ลงร้อยละ 97.75**

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050202 สถานการณ์ พ.ศ. 2566 ใช้ข้อมูล พ.ศ. 2565 เนื่องจากยังไม่มีรายงานการจัดอันดับการเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดประชุมนานาชาติ ในพ.ศ. 2566

การเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดการประชุมนานาชาติของไทย กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือ การเป็นจุดหมายปลายทางของไทยในการจัดประชุมนานาชาติ ไม่เกินอันดับที่ 20 ของโลก

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากผลการจัดอันดับการเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดการประชุมนานาชาติ ตามดัชนี International Congress and Convention Association (ICCA) โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2565) ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 32 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดไว้ไม่เกินอันดับที่ 20 คิดเป็นร้อยละ 62.50 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้ **สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2565) กับ สถานการณ์ของ พ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 39 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้น ร้อยละ 17.95

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050301 สถานการณ์ พ.ศ. 2562 - 2563 อยู่ระหว่างการจัดเก็บข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เป็นการบรรยาย ทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย

รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือ อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี

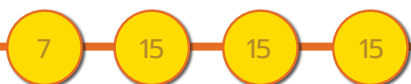
สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย โดย พ.ศ. 2566 พบว่า มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย 40,114 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2565 ที่มีรายได้ 37,686 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการขยายตัวร้อยละ 6.44 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 80.50 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้ **สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่มีอัตราการขยายตัวของรายได้ ร้อยละ 12.95 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่แย่งร้อยละ 50.27

การท่องเที่ยว

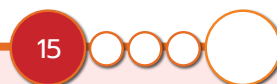
050302

พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2563 พ.ศ. 2564* พ.ศ. 2565*

ค่าเป้าหมาย
อันดับรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย
อยู่ในอันดับที่ 12 โดย Global Wellness Institute

พ.ศ. 2566*

พ.ศ. 2570

ค่าเป้าหมาย
รายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ของประเทศไทยดีขึ้น
ไม่เกินอันดับที่ 6 ของโลก

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050302 สถานการณ์ พ.ศ. 2564-2566 ใช้ข้อมูล พ.ศ. 2563 เนื่องจากยังไม่มีแผนเผยแพร่รายงานการจัดอันดับรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย ในพ.ศ. 2566

อันดับด้านรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยดีขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยดีขึ้น ไม่เกินอันดับที่ 6 ของโลก ภายใน ปี 2570

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากการจัดอันดับรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของสถาบันด้านสุขภาพสากล (Global Wellness Institute) โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2563) อันดับรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ 15 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อันดับรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยดีขึ้น ไม่เกินอันดับที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 40 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์อันดับรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2563) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 7 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่แยลงร้อยละ 114.29**

050303

พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2563 พ.ศ. 2564 พ.ศ. 2565

ค่าเป้าหมาย
อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว
เชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยว เฉลี่ยร้อยละ 5

พ.ศ. 2566

พ.ศ. 2570

ค่าเป้าหมาย
อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการ
ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐาน
การท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี

สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์ได้รับมาตรฐานเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือ อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากข้อมูลสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้มาตรฐาน จัดเก็บโดยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2566) โดย พ.ศ. 2566 มีจำนวนสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้มาตรฐาน จำนวน 1,834 แห่ง แบ่งออกเป็นกิจการสปา 101 แห่ง กิจการนวดเพื่อสุขภาพ 1,693 แห่ง และกิจการนวดเพื่อเสริมความงาม 40 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 31 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 คิดเป็นร้อยละ 155 ของค่าเป้าหมาย จึงส่งผลให้**บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยว ร้อยละ 0.43 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 7,109.30**

050401

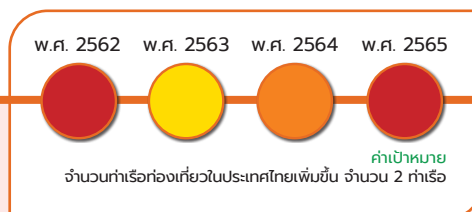

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050401 สถานการณ์ พ.ศ. 2562 ใช้ตัวชี้วัดเทียบเคียงมากกว่า 1 ตัวชี้วัด จำนวนเรือและวันท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสำราญทางเรือในไทย จึงทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย

รายได้จากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือ อัตราการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 (ร้อยละต่อปี)

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากข้อมูลของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า รายได้จากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำของประเทศไทย โดยระหว่าง พ.ศ.2563 -2566 มีการถดถอยลงในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 โดยใน พ.ศ. 2564 การขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ถดถอยอยู่ที่ร้อยละ -1.25 หรือคิดเป็นมูลค่า 10,396 ล้านบาท เมื่อเทียบกับรายได้ใน พ.ศ. 2563 ที่มีมูลค่า 10,529 ล้านบาท แต่ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 คลี่คลายลงในช่วงต้น พ.ศ. 2565 รายได้จากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำก็กลับมาขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.85 หรือคิดเป็นมูลค่า 11,004 ล้านบาท ใน พ.ศ. 2565 และร้อยละ 2.29 ใน พ.ศ. 2566 คิดเป็นมูลค่า 11,256 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 32.71 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง) ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่ร้อยละ 5.85 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่แย่งร้อยละ 60.85

050402

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050402 สถานการณ์ พ.ศ. 2562 - 2565 โดยการก่อสร้างท่าเรือของประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาท่าเรือเอนกประสงค์ หรือการปรับปรุงพื้นที่ท่าเรือเป็นตัวชี้วัดที่ไม่มีค่าตัวเลขแต่เป็นการบรรยาย ทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย

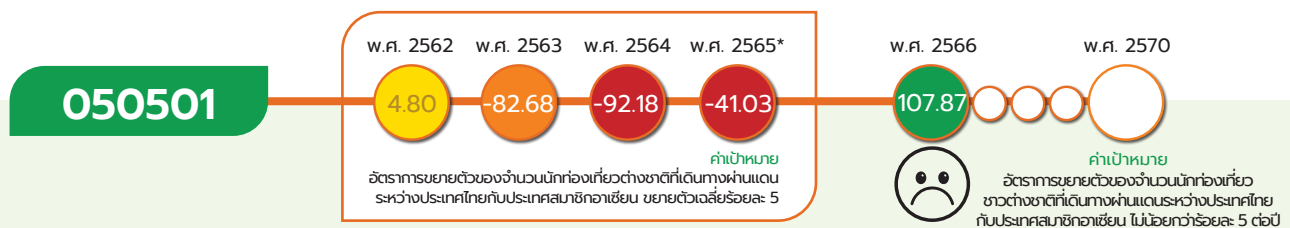
การขยายตัวของท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือ จำนวนท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น (สะสม) จำนวน 4 ท่า

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากจำนวนท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างท่าเรือเพื่อรองรับเรือสำราญขนาดใหญ่ โดย พ.ศ. 2566 ยังไม่มีการดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติม โดยโครงการส่วนใหญ่จะเป็นการก่อสร้างปรับปรุงท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยวและปรับปรุงระบบบริหารจัดการภายในท่าเทียบเรือ โดยมีจำนวน 2 แห่งที่แล้วเสร็จและมีการตรวจรับแล้ว คือ ท่าเทียบเรือท่าศาลา และ ท่าเทียบเรือหาดรีน อ.เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี

การท่องเที่ยว

และมีโครงการปรับปรุงท่าเทียบเรือจำนวน 3 แห่ง ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ คือ (1) โครงการปรับปรุงท่าเรือเนกประสงค์บริเวณอ่าวมะขามป้อม อ.แกลง จ.ระยอง (2) โครงการปรับปรุงท่าเทียบเรือ อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี (3) โครงการปรับปรุงท่าเทียบเรือปากคลองจิหลาด อ.เมือง จ.กระบี่ และมีโครงการปรับปรุงท่าเรือที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการประกวดราคา จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการก่อสร้างท่าเรือเกาะกูด อ.เกาะกูด จ.ตราด นอกจากนี้ ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาท่าเรือกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันให้เป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวและการขนส่งทางทะเล (Maritime Hub) ซึ่งเมื่อเทียบกับสถานการณ์บรรลุป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้มีท่าเรือเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 4 ท่า คิดเป็นร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**สถานการณ์บรรลุป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุป้าหมาย (สีแดง)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่ไม่มีท่าเรือเพื่อรองรับการท่องเที่ยว สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้น

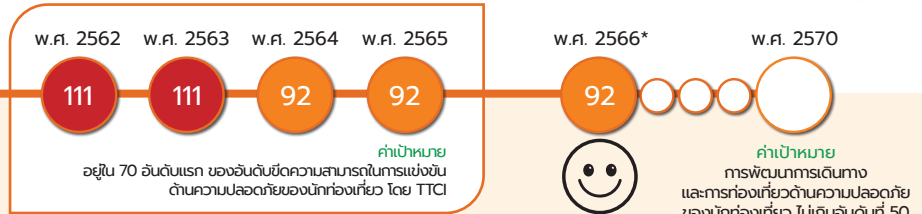
* หมายเหตุ : เป้าหมาย 050501 ในห้วง พ.ศ. 2561 - 2565 อัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5 ซึ่งการคำนวณสถานการณ์บรรลุป้าหมาย พ.ศ. 2565 จะเป็นค่าเฉลี่ยตลอดห้วง 5 ปี จึงทำให้ พ.ศ. 2565 มีสถานการณ์บรรลุป้าหมายเป็นสีแดง

ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือ อัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี

สถานการณ์การบรรลุป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากจำนวนนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดย พ.ศ. 2566 มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 6.02 ล้านคน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 107.87 จาก พ.ศ. 2565 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 2.89 ล้านคน มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 48,248.35 จาก พ.ศ. 2564 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 คิดเป็นร้อยละ 2,157.40 ของค่าเป้าหมาย จึงส่งผลให้**บรรลุป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่มีอัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยว ร้อยละ 48,248.35 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่แย่งลง ร้อยละ 44,628.24** โดยที่การขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวเป็นผลจากการคลี่คลายลงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19

050601

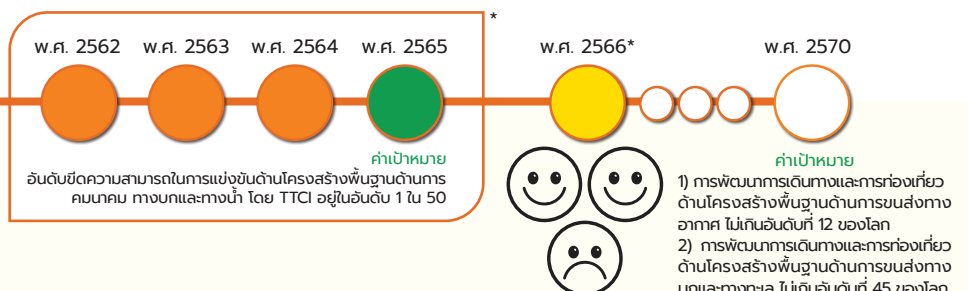

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050601 สถานการณ์ พ.ศ. 2566 ใช้ข้อมูล พ.ศ. 2564 เนื่องจากยังไม่มีรายงานการจัดอันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ในพ.ศ. 2566 โดยมีการจัดเก็บทุก 2 ปี โดย สภาเศรษฐกิจโลก

นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือ การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ไม่เกินอันดับที่ 50 ของโลก

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากดัชนีการพัฒนาระบบการเดินทางและการท่องเที่ยว โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) ได้จัดอันดับให้ประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ 92 จาก 117 ประเทศ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายในพ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ไม่เกินอันดับที่ 50 ของโลก คิดเป็นร้อยละ 54.35 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) กับ สถานการณ์ของ พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุดที่การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอยู่ในอันดับที่ 111 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 17.11

050602

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050602 มีทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด ซึ่งค่าสถานการณ์ของแต่ละปีเป็นการประมวลผลสถานการณ์ของ 3 ตัวชี้วัดในแต่ละปีนั้น ๆ โดยได้มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดเพิ่มเติมและค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2570 จากเดิม อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางบกและทางอากาศ โดย (TTCI) เป็นประกอบด้วย (1) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางอากาศ ไม่เกินอันดับที่ 12 (2) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่งทางบกและทางทะเล ไม่เกินอันดับที่ 45 และ (3) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานบริการด้านการท่องเที่ยว ไม่เกินอันดับที่ 14 ซึ่งใช้ตัวชี้วัดมากกว่า 1 ตัวชี้วัด ดังนั้น จึงทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย

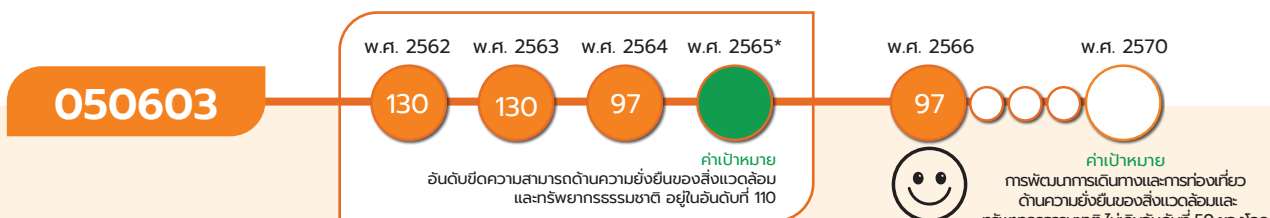
โครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐานดีขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 ได้แก่ 1) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางอากาศ ไม่เกินอันดับที่ 12 ของโลก 2) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่งทางบกและทางทะเล ไม่เกินอันดับที่ 45 ของโลก และ 3) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานบริการด้านการท่องเที่ยว ไม่เกินอันดับที่ 14 ของโลก

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากดัชนีการพัฒนาระบบการเดินทางและการท่องเที่ยว (TTDI) ของสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล

การท่องเที่ยว

พ.ศ. 2564) ประกอบด้วย (1) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งทางอากาศ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 13 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดไว้ไม่เกินอันดับที่ 12 คิดเป็นร้อยละ 92.31 ของค่าเป้าหมาย (2) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางบกและทางทะเล ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 48 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดไว้ไม่เกินอันดับที่ 45 คิดเป็นร้อยละ 93.75 และ (3) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานบริการด้านการท่องเที่ยว ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 32 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดไว้ไม่เกินอันดับที่ 14 คิดเป็นร้อยละ 43.75 และเมื่อพิจารณาภาพรวมของสถานการณ์การพัฒนาที่เป็นการเฉลี่ยจากทั้ง 3 ตัวชี้วัด ส่งผลให้**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง)** โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 76.03 ของค่าเป้าหมาย ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) กับสถานการณ์ พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด โดยพบว่า (1) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งทางอากาศ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 22 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 40.91** (2) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางบกและทางทะเล ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 72 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 33.33** และ (3) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานบริการด้านการท่องเที่ยว ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 14 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่แย่ลงร้อยละ 128.57**

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050603 สถานการณ์ พ.ศ. 2565 ใช้ข้อมูล พ.ศ. 2564 เป็นการสุ่มขยายเพิ่มเติมรายงานถึงความก้าวหน้า ทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย

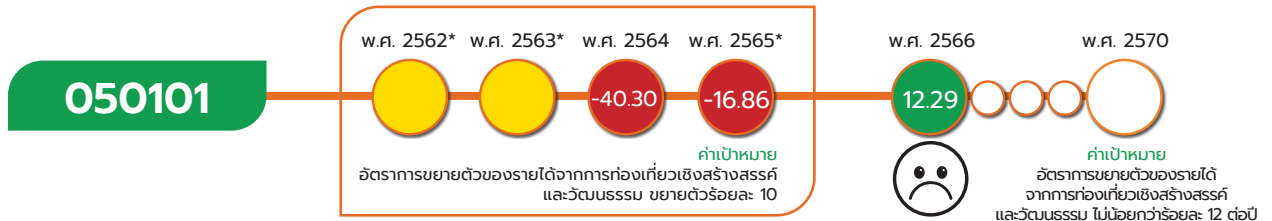
การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 คือ การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ไม่เกินอันดับที่ 50 ของโลก

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยมีความก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ จากข้อมูลอันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว (TTDI) โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) พบว่า ประเทศไทยมีอันดับด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติดีขึ้นอยู่ในอันดับที่ 97 จากอันดับที่ 130 จาก พ.ศ. 2562 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ไม่เกินอันดับที่ 50 คิดเป็นร้อยละ 51.55 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) กับ สถานการณ์ของ พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุดที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 130 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 25.38**

050101

แผนแม่บทย่อย | การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

* หมายเหตุ : เป้าหมาย 050101 สถานการณ์ พ.ศ. 2562 -2563 อยู่ระหว่างการจัดเก็บข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม เป็นการบรรยายทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย และในช่วง พ.ศ. 2561 -2565 อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ขยายตัวร้อยละ 10 ซึ่งการคำนวณสถานการณ์บรรลุเป้าหมายเทียบกับ พ.ศ. 2565 จะเป็นค่าเฉลี่ยตลอดช่วง 5 ปี จึงทำให้ พ.ศ. 2565 มีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายเป็นสีแดง

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 12 ต่อปี

มีวัตถุประสงค์เพื่อการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวในรูปแบบที่สามารถสร้างคุณค่าให้แก่สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้แก่พื้นที่บนพื้นฐานอัตลักษณ์ของความเป็นไทย การพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการจ้างงานในพื้นที่ โดยใช้ฐานทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น มรดกทางวัฒนธรรม รวมถึงองค์ความรู้และนวัตกรรม ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน ตลอดจน การท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของไทย อาทิ ภาพยนตร์ ดนตรี เป็นต้น โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่ การเพิ่มมูลค่าสินค้าบริการและแหล่งท่องเที่ยวโดยมีความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะ วัฒนธรรม และองค์ความรู้ของท้องถิ่น พร้อมทั้ง ส่งเสริมการตลาดที่มุ่งเน้นการสื่อสารคุณค่าและภาพลักษณ์ของประเทศ ตลอดจนสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างรายได้ อาทิ การมีฐานข้อมูลเชิงลึก การเตรียมความพร้อมของศักยภาพชุมชนและผู้ประกอบการ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับสินค้าและบริการ

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050101 ยังคงตัวชี้วัดเดิมและค่าเป้าหมายเดิม ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 12 ต่อปี แต่มีการปรับหน่วยวัดและค่าเป้าหมายจากเดิม เฉลี่ยร้อยละ เป็น “ร้อยละต่อปี”

ความสอดคล้องของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
 การท่องเที่ยว 050101 รายได้จากการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น	หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยว ที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 1. การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยว คุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการ ที่มีศักยภาพอื่น	ไม่มี

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050101 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมู่ที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายที่ 1** การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น นอกจากนี้ ยังเกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในส่วนของการพัฒนาประเทศ มรดกทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ โดยหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการผ่านโครงการที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายนี้ได้ด้วย เพื่อให้การบรรลุผลจากการปฏิรูปประเทศมีความยั่งยืนของผลสัมฤทธิ์ได้ต่อไป

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดย พ.ศ. 2566 มีรายได้ 20,719.82 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2565 ที่มีรายได้ 18,451.75 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการขยายตัว ร้อยละ 12.29 และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย ใน พ.ศ. 2566 ที่กำหนดให้อัตรารายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 12 คิดเป็นร้อยละ 102.42 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

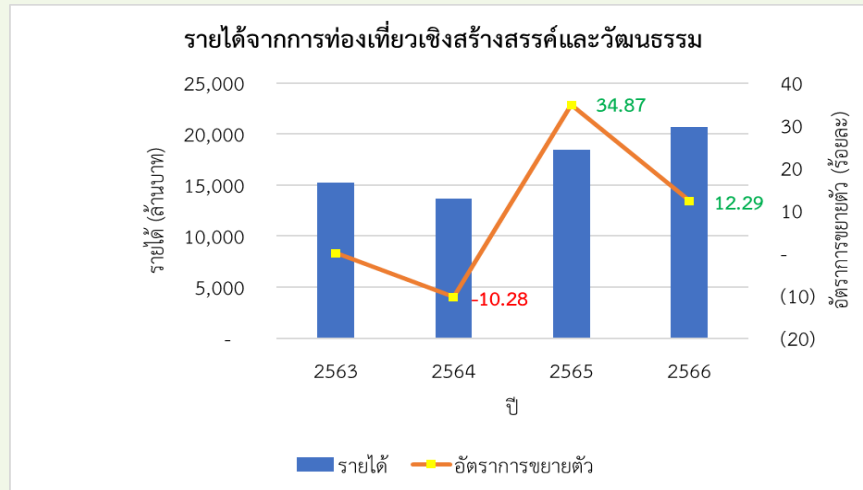
สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดย พ.ศ. 2566 มีอัตราการขยายตัว ร้อยละ 12.29 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 12 คิดเป็นร้อยละ 102.42 ของค่าเป้าหมาย จึงส่งผลให้**บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่ร้อยละ 34.87 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่แย่งร้อยละ 64.75

การท่องเที่ยว

050101

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน ได้ดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเป็นจำนวนมาก อาทิ จัดมหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติ วิถีถิ่น วิถีไทย เพื่อเป็นการสร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจและเกิดรายได้หมุนเวียนจากการต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมในพื้นที่ที่มีศักยภาพ การคัดเลือก 10 สุดยอดชุมชนต้นแบบ “เที่ยวชุมชน ยลวิถี” เพื่อปลุกกระแสการท่องเที่ยววิถีชุมชน สร้างโอกาสและสร้างรายได้เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนต่อไป นอกจากนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างรายได้ให้ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีผ่านแอปพลิเคชัน “ชุมชนท่องเที่ยว” และกรมการพัฒนาชุมชนได้ส่งเสริมการดำเนินงานชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี รวม 3,680 หมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้ให้กับชุมชนด้วยการพัฒนาหมู่บ้านให้มีความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยว

ดึงดูดนักท่องเที่ยวมาสร้างสรรค์เป็นสินค้าและบริการ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป้าหมายชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี จำนวน 25 ชุมชน ในส่วนขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.) อยู่ระหว่างการนำเสนอแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (พ.ศ. 2566 – 2570) ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษภายใต้การกำกับดูแลขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.) นอกจากนี้ รัฐบาลได้ดำเนินการตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ซอฟต์แวร์แห่งชาติ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนซอฟต์แวร์ของประเทศไทย ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้และการกระจายรายได้ของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

การจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมมีจำนวนมาก ซึ่งหลายโครงการมีความซ้ำซ้อนกันทั้งกิจกรรมและพื้นที่การดำเนินการ ส่งผลให้การพัฒนากระจุกตัวอยู่ในบางจุด และหน่วยงานไม่ได้เข้าไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ในบางพื้นที่มีการพัฒนาไม่ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ อีกทั้งการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนยังคงเป็นการบริหารจัดการด้วยตนเองตามศักยภาพของแต่ละชุมชน และส่วนใหญ่ไม่ได้มีการจัดเก็บรายได้อย่างเป็นระบบ จึงส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ นอกจากนี้ โครงสร้างพื้นฐานของบางชุมชน และสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกยังไม่พร้อมรองรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งมีข้อจำกัดในการทำกิจกรรมกับชุมชน เนื่องจากต้องมีการนัดหมายล่วงหน้า จึงส่งผลให้นักท่องเที่ยวเปลี่ยนจุดหมายปลายทางเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีความสะดวกสบายมากขึ้น

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต้องเผชิญข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการท่องเที่ยวในภาพรวมลดลง และกำลังซื้อที่ลดลง ทำให้ต้องมีการแข่งขันกันพัฒนาสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับศักยภาพและอัตลักษณ์ของชุมชนแต่ละพื้นที่ เพื่อกกระตุ้นและดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยว และการจำหน่ายสินค้าและบริการในพื้นที่เพื่อสร้างรายได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

ควรพัฒนาและส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวศักยภาพสูงให้เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนพัฒนาสินค้าและบริการรูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักท่องเที่ยว ผ่านการวิจัยเชิงพื้นที่ในชุมชนเพื่อค้นหาอัตลักษณ์ของชุมชนอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่หรือชุมชนนั้น ๆ อาทิ การส่งเสริมการท่องเที่ยวสายมูเตลูที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมของชุมชนในพื้นที่และสอดคล้องกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจกับความเชื่อและแรงศรัทธา นอกจากนี้ ในด้านการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชนและความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ควบคู่กับการยกระดับการบริหารจัดการความพร้อมและระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว

050102

แผนแม่บทย่อย | การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050102 พ.ศ. 2562-2563 ใช้ตัวชี้วัดเทียบเคียงรายได้จากการท่องเที่ยวโดยชุมชนขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยใน พ.ศ. 2563-2566 สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

จำนวนเมืองและชุมชนเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ไม่น้อยกว่า 15 เมือง/ชุมชน

มีวัตถุประสงค์เพื่อจำนวนเมืองและชุมชนที่ได้รับการพัฒนาและยอมรับในระดับสากล โดยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน และช่วยสนับสนุนให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวรูปแบบดังกล่าว ประเทศไทยจึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีเมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมมากขึ้น ผ่านการมีอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมของเมืองและชุมชน การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมและท้องถิ่น การบริหารจัดการเมืองและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา และผลจากการเป็นเมืองสร้างสรรค์จะก่อประโยชน์ต่อภาคส่วนต่าง ๆ ทางสังคม อาทิ การจ้างงานในพื้นที่ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และความร่วมมือระหว่างเมืองต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เชิงสร้างสรรค์ที่มีอยู่อย่างเต็มที่ และการมีเมืองที่มีพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดกิจกรรมทางวัฒนธรรม ที่นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050102 ได้มีการปรับตัวชี้วัดที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2570 จากเดิม จำนวนเมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น 5 เมือง เป็น จำนวนเมืองและชุมชนเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ซึ่งมีค่าเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า 15 เมือง/ชุมชน

ความสอดคล้องของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
05 การท่องเที่ยว 050102 เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพ ด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น	หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยว ที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 1. การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยว คุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการ ที่มีศักยภาพอื่น 2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงทางอาหาร และความยั่งยืน ของภาคเกษตร 3. การเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการ เกษตรกรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม	จ. ด้านเศรษฐกิจ (1) จัดอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ประเทศชาติและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกลุ่ม เศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี (2) สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050102 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมู่ที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายที่ 1** การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น **เป้าหมายที่ 2** การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงทางอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และ**เป้าหมายที่ 3** การเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรกร ในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม นอกจากนี้ เพื่อให้เป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 16 ของรัฐธรรมนูญ มาตรา 258 ในส่วนของด้านเศรษฐกิจ ที่กำหนดให้ มีการจัดอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อให้ประเทศชาติและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วม กลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการผ่านโครงการที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายนี้ได้ด้วย เพื่อให้การบรรลุผลจากการปฏิรูปประเทศ มีความยั่งยืนของผลสัมฤทธิ์ได้ต่อไป

การท่องเที่ยว

050102

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากตัวชี้วัดเมืองที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโก (UCCN) โดย พ.ศ. 2566 พบว่า จังหวัดที่ได้รับการคัดเลือก ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ด้านการออกแบบ (City of Design) จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านดนตรี (City of Music) และเมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัดแหล่งท่องเที่ยวต้นแบบที่ได้รับการรางวัลแหล่งท่องเที่ยวยั่งยืน 100 แห่งของโลก (Sustainable Destination Top 100) มีแหล่งท่องเที่ยวของไทยที่ได้รับการคัดเลือกอีกจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ (1) พื้นที่ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน (2) พื้นที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย และ (3) พื้นที่คลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ จึงส่งผลให้ สถานการณ์ พ.ศ. 2566 จำนวนเมืองและชุมชนเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล อยู่ที่ 5 เมือง/ชุมชน เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ที่มีค่าเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 2 เมือง/ชุมชน โดยคิดเป็นร้อยละ 250 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจาก จำนวนเมืองและชุมชนเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล โดย พ.ศ. 2566 จำนวนเมืองและชุมชนเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลมีจำนวน 5 เมือง/ชุมชน หากเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดไว้ที่ไม่น้อยกว่า 15 เมือง/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของค่าเป้าหมาย **ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่จำนวน 10 เมือง/ชุมชน สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่แยลงร้อยละ 50

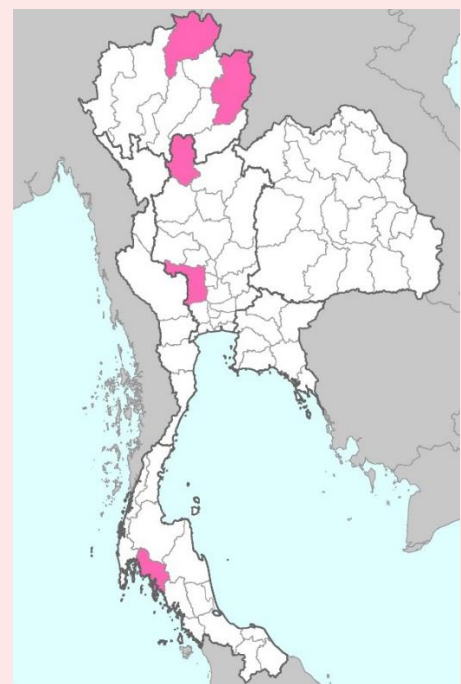
เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโก (UCCN)

1. เชียงราย ด้านการออกแบบ (City of Design) , 2566
2. สุพรรณบุรี ด้านดนตรี (City of Music) , 2566

แหล่งท่องเที่ยวต้นแบบที่ได้รับการรางวัลแหล่งท่องเที่ยวยั่งยืน 100 แห่งของโลก (Sustainable Destination Top 100)

1. ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน
2. ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
3. ตำบลคลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

ที่มา : UCCN และ Green Destinations

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อผลักดันให้เป็นเมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น โดยองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.) ภายใต้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การสร้างการรับรู้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เอกลักษณ์ การจัดงานมหกรรมและเทศกาลต่าง ๆ ที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะของเมือง และการสร้างความร่วมมือข้ามสาขากับกลุ่มเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ พร้อมทั้งได้จัดทำข้อมูลรายชื่อเมืองเป้าหมายในช่วง พ.ศ. 2566-2570 ที่คาดว่าจะสามารถผลักดันให้เป็นเมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมได้ และเมือง Sustainable Destinations TOP 100 เมืองเป้าหมายที่คาดว่าจะเสนอชื่อให้เป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโก (UCCN) อาทิ เมืองพัทยา สงขลา และพัทลุง เพื่อผลักดันให้มีจำนวนเมืองและชุมชนเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับ

ในระดับสากลเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ขณะที่กระทรวงวัฒนธรรมได้ดำเนินการขับเคลื่อนทุนทางวัฒนธรรมที่เป็นต้นทุนดั้งเดิมและศิลปะประยุกต์ร่วมสมัยในการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ อาทิ การพัฒนาศักยภาพชุมชนสู่การเป็นเมืองแห่งศิลปะ และการบูรณะแหล่งมรดกศิลปวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว นอกจากนี้ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม จังหวัดเชียงใหม่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) หรือ TCEB และกลุ่มเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโก ในประเทศไทยได้ดำเนินการยื่นประมูลสิทธิ์ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพการจัดการประชุมประจำปีของเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์องค์การยูเนสโก ครั้งที่ 17 พ.ศ. 2568 (UCCN Annual Conference 2025) จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสู่สากล

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัดเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโก (UCCN) เป็นการเปิดรับสมัครสมาชิกเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโก 2 ปี ต่อ 1 ครั้ง โดยแต่ละประเทศสามารถส่งใบสมัครได้ไม่เกินจำนวน 2 เมือง ในสาขาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เมืองและชุมชนเชิงสร้างสรรค์ที่ได้เสนออาจจะไม่ได้รับการคัดเลือกหรือผลการคัดเลือกจะไม่ได้เกิดขึ้นในทุกปี ขณะที่ อพท. ในฐานะเป็นหน่วยงานสำคัญในการขับเคลื่อนมีขอบเขตการดำเนินงานได้เฉพาะเมืองที่อยู่ในพื้นที่พิเศษ

ของ อพท. เท่านั้น นอกจากนี้ ตัวชี้วัด Sustainable Destinations TOP 100 ยังคงมีอุปสรรคในประเด็นความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้านการรวบรวมข้อมูลผลการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนในพื้นที่ รวมถึงงบประมาณในการเตรียมความพร้อมเพื่อสมัครเข้ารับรางวัล จึงส่งผลกระทบต่อกรรวบรวมข้อมูลซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการเสนอชื่อเมืองเพื่อเข้ารับรางวัล

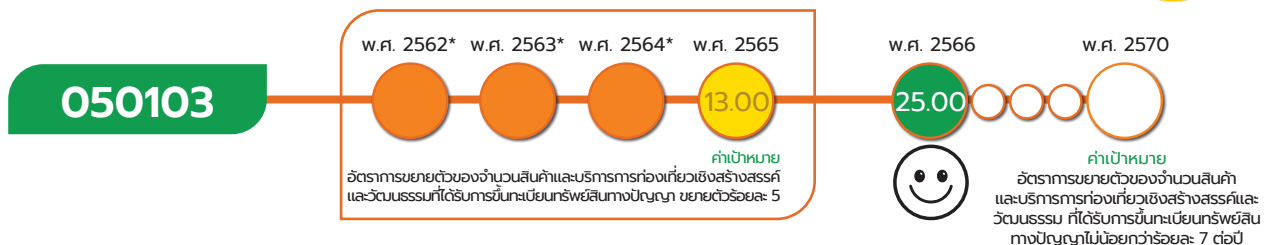
050102

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมีพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือในทุกภาคส่วนของเมืองและชุมชนเพื่อวางแผนเตรียมความพร้อม และสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยวในส่วนของการกิจการเสนอชื่อเมืองเข้ารับรางวัล อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทุกภาคส่วนเห็นภาพการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไปในทิศทางเดียวกัน และร่วมกัน ค้นหาจุดเด่น และสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งของเมืองและชุมชนนั้น ๆ และกำหนดกิจกรรมที่ผลักดันให้ เพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของยูเนสโกและ เกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC) ผ่านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น พร้อมกับ ภาครัฐให้การช่วยเหลือสนับสนุนและพัฒนาขับเคลื่อนให้เป็นเมืองและชุมชนเชิงสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมที่ เป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งพัฒนากลยุทธ์ด้านการตลาดที่สร้างมูลค่าให้กับสินค้าและบริการของเมือง และชุมชน ในพื้นที่เป้าหมาย และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่สามารถเข้าถึงให้กลุ่มลูกค้าทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

050103

แผนแม่บทย่อย | การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050103 สถานการณ์ ว.ศ. 2562 -2564 อยู่ระหว่างการอัปเดตเก็บข้อมูลจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เป็นการบรรยายทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน ว.ศ. 2570

อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ต่อปี

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สินค้าและบริการที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของความเป็นไทย ใช้ฐานทรัพยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น มรดกทางวัฒนธรรม รวมถึงองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ การท่องเที่ยว ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของไทยเพิ่มขึ้น โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ

ได้แก่ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมอัตลักษณ์วัฒนธรรมของสินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และวัฒนธรรม การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าและบริการให้ตรงตามความต้องการของตลาด การพัฒนากระบวนการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างนวัตกรรมและขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050103 ยังคงตัวชี้วัดเดิมและค่าเป้าหมายเดิม ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเฉลี่ยร้อยละ 7 ต่อปี

ความสอดคล้องของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
การที่เกี่ยวข้อง 050103 สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น	หมวดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมาย 1. การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น	ไม่มี

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050103 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมายที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายที่ 1** การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น และไม่ปรากฏความเชื่อมโยงกับประเด็นการปฏิรูปประเทศโดยตรง

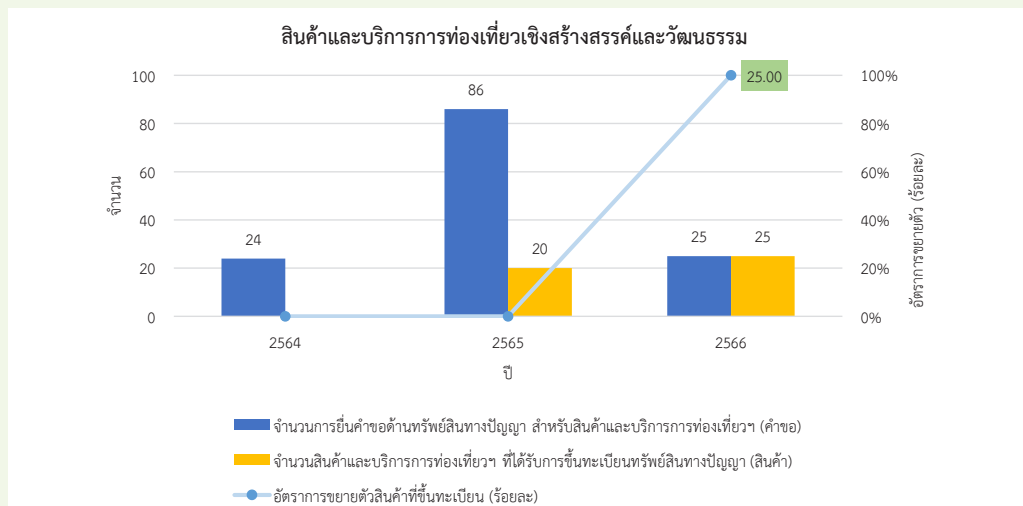
สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากข้อมูลสินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา พบว่า พ.ศ. 2566 จำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวฯ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (สินค้า) มีจำนวน 25 สินค้า มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 25 จาก พ.ศ. 2565 ที่มีจำนวน 20 สินค้า ซึ่งเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ที่กำหนดให้มีอัตราการขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 คิดเป็นร้อยละ 357 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

050103

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจาก อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา โดย พ.ศ. 2566 มีจำนวน 25 สินค้าขยายตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 25 จาก พ.ศ. 2565 ที่มีจำนวน 20 สินค้า ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 คิดเป็นร้อยละ 357 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุดที่มีจำนวน 20 สินค้า สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 25

ที่มา : กรมทรัพย์สินทางปัญญา

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ภาครัฐได้มีมาตรการและโครงการสนับสนุนให้สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้นเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ รวมทั้งสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ ในประเด็นสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม โดยกระทรวงวัฒนธรรมอยู่ระหว่างจัดทำแผนการขับเคลื่อน Soft Power เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อมุ่งเน้น สินค้าและบริการทางวัฒนธรรม และดำเนินการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) โครงการพัฒนา สินค้าด้านท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้า แห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ เครื่องมือ และส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์ พัฒนาสินค้า และผลิตภัณฑ์ นำเทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มอัตลักษณ์และมูลค่าของสินค้า และบริการ นอกจากนี้หน่วยงานเจ้าภาพหลักกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้พัฒนาต่อยอดสินค้าท่องเที่ยว

เชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมด้วยทรัพย์สินทางปัญญาในระดับพื้นที่ ได้แก่ จังหวัดนครนายก และจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประสานขออนุเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งได้สนับสนุนวิทยากรบรรยายให้ความรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญาแก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ขอความอนุเคราะห์ และออกหน่วยบริการให้คำปรึกษาและรับจดทะเบียน การขอรับความคุ้มครองด้านทรัพย์สินทางปัญญา (Mobile Unit) เพื่อสนับสนุนให้สินค้าและบริการการท่องเที่ยวที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

การขาดการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ใน พ.ศ. 2566 กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ขออนุเคราะห์ข้อมูลของหน่วยงานที่มีส่วนช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทย่อย การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ในห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2566 รวมทั้งสิ้น 58 หน่วยงาน ได้รับการตอบแบบสำรวจ 34 หน่วยงาน และมีเพียง 4 หน่วยงาน ที่มีการผลักดันให้สินค้าและบริการเข้าสู่ระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา นอกจากนี้ การขึ้นทะเบียน

หรือจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในการพิจารณาตามกฎหมาย และขั้นตอนที่ซับซ้อน เกิดความล่าช้าในการพิจารณาสินค้าที่ขอขึ้นทะเบียน ส่งผลให้ไม่สามารถจดทะเบียนคำขอสินค้าและบริการการท่องเที่ยวได้ภายในปีงบประมาณที่จัดทำโครงการ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาในส่วนของจำนวนการยื่นคำขอพบว่า มีการปรับตัวลดลงจาก 86 คำขอ ในพ.ศ. 2565 เป็น 25 คำขอ ใน พ.ศ. 2566 ซึ่งอาจจะมีส่วนต่อการบรรลุเป้าหมาย พ.ศ. 2570 เกี่ยวกับจำนวนการขึ้นทะเบียนได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่โดยระบุพื้นที่ที่ควรได้รับพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม พร้อมถ่ายทอดแผนพัฒนาเชิงพื้นที่และส่งต่อความต้องการของชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวให้หน่วยงานต่างๆ ได้ทราบ เพื่อให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาสามารถจัดทำโครงการพัฒนาต่อยอดสินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมด้วยทรัพย์สินทางปัญญา ให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่และชุมชนที่ผ่านการพิจารณาจากหน่วยงานหลักแล้ว ตลอดจน ควรมีแนวทางเชื่อมโยงผลผลิตจากโครงการของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผ่านการค้นหาอัตลักษณ์ สร้างคุณค่าที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยต่อยอดพัฒนาสินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อผลักดันให้สินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเข้าสู่ระบบทรัพย์สินทางปัญญาได้เพิ่มขึ้น รวมทั้ง ควรมีการสนับสนุนด้านการตลาดสำหรับสินค้าและบริการฯ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว อาทิ การประชาสัมพันธ์สินค้าคู่กับสถานที่ท่องเที่ยวประจำถิ่น จะช่วยผลักดันให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญาในการยกระดับการพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการ

050201

แผนแม่บทย่อย | การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ

050201

ว.ศ. 2562 ว.ศ. 2563 ว.ศ. 2564 ว.ศ. 2565

-4.28

-68.8

-22.94

24.02

ค่าเป้าหมาย
อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
และวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ขยายตัวร้อยละ 5

ว.ศ. 2566

0.54

ว.ศ. 2570

ค่าเป้าหมาย
อัตราการขยายตัวของรายได้จาก
การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ
ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรายได้จากการจัดกิจกรรม MICE ที่นำไปสู่การส่งเสริมการค้าและการลงทุน การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การจัดการแข่งขันมหกรรมกีฬาระดับนานาชาติและระดับชาติ กิจกรรมการฝึกซ้อม และการเก็บตัวนักกีฬา การฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายนักกีฬา การจัดมหกรรมความบันเทิง รวมถึงการพักผ่อน และนันทนาการที่เกิดขึ้นระหว่างหรือหลังการประกอบธุรกิจ หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจและนักท่องเที่ยวเพื่อชมกีฬาที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่ ความพร้อมของสินค้าและบริการของการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ การตลาดท่องเที่ยวเชิงธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงธุรกิจให้บรรลุเป้าหมาย และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อเนื่องหลังจากการประชุม

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050201 ยังคงตัวชี้วัดเดิมและค่าเป้าหมายเดิม ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

ความสอดคล้องของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258

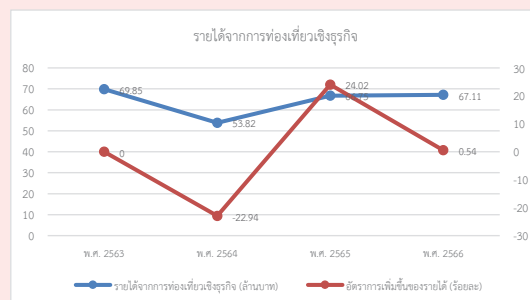
เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
05 การท่องเที่ยว 050201 รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้น	หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 1. การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น	ไม่มี

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050201 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมู่ที่ 1 การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น และไม่ปรากฏความเชื่อมโยงกับประเด็นการปฏิรูปประเทศโดยตรง

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 เป็นช่วงเวลาที่การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจโดยเฉพาะการจัดประชุมนานาชาติ การจัดนิทรรศการ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในประเทศไทย จำเป็นที่จะต้องมีการปรับตัวครั้งใหญ่ เนื่องจากเกิดความผันผวนเป็นอย่างมากในภาคธุรกิจจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ในระหว่าง พ.ศ. 2563 – 2565 ที่ทำให้ธุรกิจต่าง ๆ ได้รับผลกระทบเป็นวงกว้าง โดย พ.ศ. 2566 รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ มีรายได้ 67.11 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.54 จาก พ.ศ. 2565 ที่มีรายได้ 66.75 ล้านบาท และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย

ใน พ.ศ. 2566 กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 คิดเป็นร้อยละ 10.80 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

050201

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ โดย พ.ศ. 2566 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.54 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 5.40 ของค่าเป้าหมาย จึงส่งผลให้**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่ร้อยละ 24.02 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่แย่งร้อยละ 97.75**

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ในปีงบประมาณ 2566 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินการเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ในหลายมิติ โดยเฉพาะการดำเนินการเชิงรุก เพื่อผลักดันให้ธุรกิจการประชุมสัมมนานานาชาติ การจัดนิทรรศการ การแสดงสินค้า และธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และเป็นตัวแทนในการสร้างอำนาจละมุนให้กับประเทศไทย เป็นการต่อยอดบทบาทและศักยภาพของประเทศไทยจากการเป็นเจ้าภาพการประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) พ.ศ. 2565 รวมทั้ง กระตุ้นการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจภายในประเทศ ผ่านมาตรการจูงใจให้เกิดการประชุมสัมมนา จัดนิทรรศการ การแสดงสินค้า และเทศกาลต่าง ๆ ของภาคธุรกิจภายในประเทศเพิ่มขึ้น โดยเน้นให้เป็นรูปแบบการทำงานในลักษณะบูรณาการเป็นพันธมิตรระหว่างภาครัฐ เอกชน และ ภาคประชาสังคม เพื่อขับเคลื่อนการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศผ่านการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ให้กระจายเข้าสู่ระดับฐานรากของพื้นที่ต่าง ๆ และได้ดำเนินการสร้างความเชื่อมั่นถึงศักยภาพภายในของประเทศไทยที่มีความพร้อมและสะดวกต่อการประกอบธุรกิจ ผ่านการเสนอตัวให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในการจัดงานสำคัญระดับโลก เช่น การเข้าร่วมประมูลสิทธิ์การจัดงาน Specialised Expo ใน ค.ศ. 2028 ณ จ.ภูเก็ต ที่ถึงแม้ว่าไม่ได้ชนะการประมูลสิทธิ์ แต่ได้สร้างการรับรู้และความเชื่อมั่นของไทยในเวทีระดับโลก การนำสิทธิ์การจัดกีฬาระดับนานาชาติมาแข่งขันในประเทศไทย เช่น การแข่งขันวอลเลย์บอลหญิง ซี วี.ลีก ค.ศ. 2023 มาจัดยัง จ.เชียงใหม่ การจัดวอลเลย์บอลหญิงเนชั่นส์ลีก 2023 รอบคัดเลือกใน จ.นครราชสีมา และการเตรียมประมูลสิทธิ์งานฟิชชัวนโลก พ.ศ. 2572 ที่ จ.นครราชสีมา เป็นการตลาดเชิงรุกเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้จัดงานในต่างประเทศและสร้างโอกาสทางการตลาดสำหรับภาคธุรกิจของประเทศไทย นอกจากนี้ มีความพยายามที่จะฟื้นฟูตลาดต่างประเทศเดิมและแสวงหาตลาดต่างประเทศใหม่ที่มีความพร้อมและมีศักยภาพให้เข้าประกอบธุรกิจในประเทศไทย ทดแทนตลาดเดิมที่สูญเสียศักยภาพในการเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยเนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภายในและภายนอกประเทศเหล่านั้น โดยในระยะเริ่มต้นมีการวางแผนที่จะเจาะกลุ่มเป้าหมายตลาดระยะใกล้ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และขยายการประชาสัมพันธ์ตลาดเข้าสู่ภูมิภาคยุโรปและอเมริกาในระยะถัดไป

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

แม้ว่าใน พ.ศ. 2566 เป็นปีที่มีการฟื้นตัวของการเดินทางโดยรวม ที่มีการเดินทางนอกประเทศมากขึ้นหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 หากแต่สถานการณ์โดยรวมของโลกยังมีความไม่แน่นอนต่อการประกอบธุรกิจและการเดินทางระหว่างประเทศ โดยเฉพาะประเด็นความขัดแย้งระหว่างประเทศในพื้นที่ต่าง ๆ รวมทั้งมีประเด็นวิกฤตทางเศรษฐกิจของหลายประเทศที่ไม่เอื้อต่อการดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย

ทั้งนี้ประเด็นต่าง ๆ ข้างต้นได้ส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงไปของลักษณะการเข้ามาประกอบธุรกิจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ที่เริ่มเน้นการเข้ามาประกอบธุรกิจและท่องเที่ยวด้วยต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อหัวที่ถูกลงและมีระยะเวลาการพำนักรั้ลดลง และเน้นการประชุมจัดงานต่าง ๆ ในรูปแบบออนไลน์มากขึ้น นอกจากนี้ ภายในประเทศไทยเองยังประสบกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงไปของตลาดแรงงาน ที่มีอุปทานแรงงานไม่เพียงพอต่ออุปสงค์ความต้องการของตลาดผู้ประกอบการธุรกิจ

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

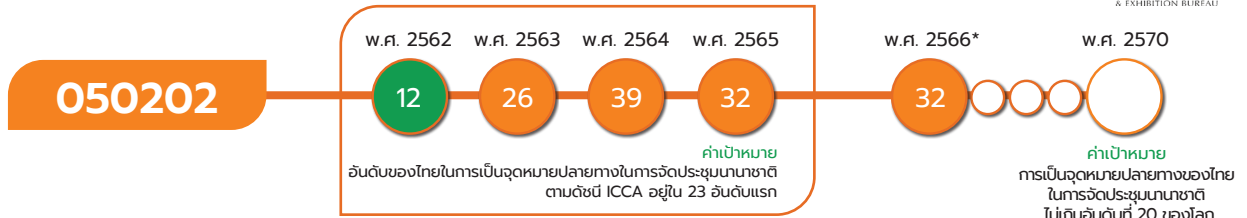
หน่วยงานที่รับผิดชอบควรสร้างการรับรู้ให้กับทุกภาคส่วนทั้งรัฐและเอกชน ให้สนับสนุนการใช้การจัดประชุมสัมมนา การแสดงสินค้าและนิทรรศการ เป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุประโยชน์ต่อเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ใช่เพียงแค่การจัดงานในรูปแบบประชาสัมพันธ์ แต่ควรทำให้การจัดประชุมสัมมนาที่เกิดขึ้นในประเทศ เป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้เข้าสู่เศรษฐกิจฐานรากอย่างแท้จริง และให้เป็นหนึ่งในเครื่องมือในการนำองค์ความรู้และวิทยาการจากกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยได้ถ่ายทอดเข้าสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน ซึ่งเป็นองค์ความรู้สำคัญที่จะนำมาพัฒนาประเทศได้ในอนาคต นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบนิเวศต่าง ๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ทั้งในส่วนของการทบทวนกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานหรือการจัดประชุมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น อัตราค่าจัดอาหารว่าง ค่าที่พัก รวมถึงควรมีการสนับสนุนมาตรการอย่างจริงจังเพื่อส่งเสริมการจัดประชุมสัมมนาและท่องเที่ยวเชิงธุรกิจให้แพร่หลายภายในประเทศ

050202

แผนแม่บทย่อย | การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050202 สถานการณ์ พ.ศ. 2566 ใช้ข้อมูล พ.ศ. 2565 เนื่องจากยังไม่มีผลการเผยแพร่รายงานการจัดอันดับการเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดประชุมนานาชาติ ในพ.ศ. 2566

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

การเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดการประชุมนานาชาติของไทย

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

การเป็นจุดหมายปลายทางของไทยในการจัดประชุมนานาชาติไม่เกินอันดับที่ 20 ของโลก

มีวัตถุประสงค์เพื่อการเป็นประเทศที่มีขีดความสามารถในการเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมและสัมมนาในระดับนานาชาติสูง แม้ว่าประเทศไทยจะมีศักยภาพในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมนานาชาติ ทั้งมิติของแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง โครงสร้างพื้นฐาน และบุคลากร แต่เพื่อให้ประเทศไทยแข่งขันได้มากขึ้นและยั่งยืน ยังคงมีปัจจัยที่ต้องให้ความสำคัญในการขับเคลื่อน ได้แก่ ความพร้อมของสินค้าและบริการในการสนับสนุนการประชุมนานาชาติ การกำหนดเป้าหมายและแผนงานที่หลากหลายในการดึงดูดงาน สร้างงาน และยกระดับงานสู่ประเทศไทย การสนับสนุนการบริหารจัดการงานประชุมนานาชาติให้บรรลุเป้าหมาย สิทธิการจัดงาน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดประชุมนานาชาติของไทย รวมทั้งการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050202 ยังคงตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเดิม ที่กำหนดให้อันดับของไทยในการเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดการประชุมนานาชาติ ไม่เกินอันดับ 20 ภายในปี 2570

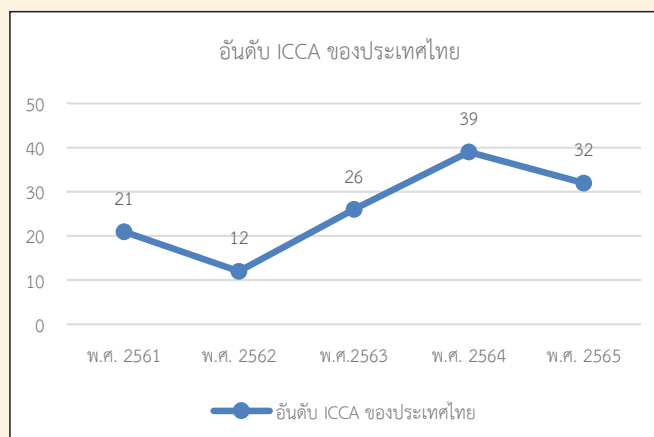
ความสอดคล้องของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
05 การท่องเที่ยว 050202 การเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดการประชุมนานาชาติของไทย	หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 1. การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น	ไม่มี

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050201 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมู่ที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายที่ 1** การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น และไม่ปรากฏความเชื่อมโยงกับประเด็นการปฏิรูปประเทศโดยตรง

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากผลการจัดอันดับของไทยในการเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดการประชุมนานาชาติ โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2565) ประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ 32 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ที่มีค่าอยู่ที่อันดับไม่เกิน 23 คิดเป็นร้อยละ 28.13 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

การท่องเที่ยว

050202

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากข้อมูลที่มีการจัดอันดับการเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดการประชุมนานาชาติของไทย โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2565) ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 32 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้ประเทศไทยอยู่ไม่เกินอันดับที่ 20 คิดเป็นร้อยละ 62.50 ของค่าเป้าหมายส่งผลให้ประเทศไทยมี**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2565) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 39 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้น** ร้อยละ 17.95

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประชุมนานาชาติ ได้มีความพยายามอย่างมากในระยะเวลาที่ผ่านมาเพื่อฟื้นฟูการจัดประชุมสัมมนานานาชาติต่าง ๆ ให้กลับมาเลือกประเทศไทยเป็นเป้าหมายในการจัดงานอีกครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้มีความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการจัดงาน เช่น การจัดงานในรูปแบบออนไลน์หรือผสมผสานมากยิ่งขึ้น ผนวกกับค่าใช้จ่ายในการจัดงานที่เพิ่มขึ้นในระยะเวลาที่ผ่านมา ทำให้การดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเผชิญกับอุปสรรคและมีการปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์โดยตลอด โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดประชุมนานาชาติของรัฐได้มีความพยายามร่วมมือกับภาคเอกชนนำหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เข้ามาบูรณาการให้การจัดประชุมและสัมมนานานาชาติของประเทศไทย เฉพาะงานระดับรัฐต่อรัฐ รัฐและเอกชน ที่เป็นงานระดับนานาชาติ ให้เข้ามาจัดงานในประเทศไทย โดยได้มีการดำเนินการวางแผนงานในระยะยาวเพื่อนำเสนอให้ประเทศไทยหรือเมืองต่าง ๆ ในประเทศได้เป็นเจ้าภาพในการ

จัดประชุมสัมมนาในระดับโลก ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการนานหลายปี รวมทั้งพยายามเชื่อมโยงภารกิจด้านการเตรียมความพร้อมและการจัดประชุมนานาชาติกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อนำมาสนับสนุนการดำเนินการจัดงานประชุมนานาชาติเข้ามาจัดในประเทศและอำนวยความสะดวกในการจัดงานมากขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีความพยายามของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้เกิดการออกมาตรการหรือโครงการโดยรัฐเพื่อสนับสนุนการจัดประชุมนานาชาติมากขึ้น โดยเฉพาะการสนับสนุนสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี การอำนวยความสะดวกในการดำเนินการทางธุรกิจและเอกสารกับหน่วยงานภาครัฐ การอำนวยความสะดวกในพิธีการทางการทูต การตรวจลงตราผ่านแดนเข้า - ออกประเทศ และพิธีทางศุลกากร เป็นต้น

ทั้งนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบและภาคเอกชนยังได้มีการเปิดระดมรับฟังความคิดเห็นในหลายภาคส่วนหลายครั้งเพื่อนำข้อมูลมาทำเป็นข้อสรุปเสนอรัฐบาลในการสนับสนุนแนวทางการพัฒนาการจัดประชุมนานาชาติ

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

จากสถานการณ์ในปัจจุบัน การประชุมสัมมนานานาชาติได้รับผลกระทบอย่างมากจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด - 19 นอกจากนี้ ภายหลังจากสถานการณ์การระบาดคลี่คลายลง ปัจจัยทางเศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัวเท่าที่ควร เนื่องจากต้นทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เพิ่มสูงขึ้น และสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมืองทั้งในและต่างประเทศได้ส่งผลอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจในการเข้ามาจัดการประชุมในประเทศไทยของนักธุรกิจนานาชาติ และยังส่งผลต่อการตัดสินใจของหน่วยงานที่รับผิดชอบในประเทศ ในการประมูลสิทธิ์การเป็นเจ้าภาพ

การประชุมนานาชาติต่าง ๆ เพื่อให้เข้ามาจัดงานในประเทศไทย ทั้งนี้ เนื่องจากกฎเกณฑ์การประมูลและนำเสนองานประชุมสัมมนาให้เข้ามาจัดในประเทศไทยนั้น มีข้อผูกพันทางกฎหมายในหลายประเด็น ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายฉบับใดที่มีการระบุภารกิจหน่วยงานรัฐในการสนับสนุนการจัดประชุมนานาชาติเป็นการเฉพาะ ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดงานเกิดอุปสรรคในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในการจัดทำข้อมูล การดำเนินการประมูลและนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติงบประมาณ

050202

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

การดำเนินการส่งเสริมการจัดประชุมสัมมนานานาชาติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศไทยนั้น หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องควรสร้างความร่วมมือในรูปแบบบูรณาการเพื่อดำเนินการวางรากฐานให้การจัดประชุมนานาชาติเป็นที่เข้าใจและยอมรับของสังคมโดยทั่วไป โดยเริ่มจากการสร้างความตระหนักรู้ให้สังคมได้เข้าใจถึงประโยชน์จากการที่ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพในการประชุมนานาชาติ ทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ องค์กรความรู้วิทยากรต่าง ๆ ที่ได้รับการประชุม และให้ภาคประชาสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมนานาชาติในบางโอกาส เพื่อให้การประชุมนานาชาติเป็นหนึ่งในเครื่องมือการนำเสนอศักยภาพในการรองรับการทำธุรกิจและการท่องเที่ยวของประเทศไทย รวมทั้งอำนาจละมุนของไทยให้แพร่หลายไปในระดับโลก นอกจากนี้ ภาครัฐควรมีมาตรการที่แสดงความพร้อมการสนับสนุนการจัดประชุมนานาชาติในประเทศ ผ่านการส่งเสริมความปลอดภัย ความสะดวกในการดำเนินธุรกิจ การเดินทางเข้า - ออกประเทศ การคมนาคมเพื่อการจัดงานต่าง ๆ การนำเสนอพื้นที่สถานที่จัดงาน เป็นต้น

แผนแม่บทย่อย

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย

050301

ว.ศ. 2562* ว.ศ. 2563* ว.ศ. 2564 ว.ศ. 2565

อัตราขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5

ว.ศ. 2566

ว.ศ. 2570

ค่าเป้าหมาย
อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050301 สถานการณ์ ว.ศ. 2562 - 2563 อยู่ระหว่างการจัดเก็บข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เป็นการบรรลุนิติกรรม ทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้รายได้จากการเดินทางท่องเที่ยวและบริการทางการแพทย์ของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย การส่งเสริมสุขภาพและความงามที่ได้รับรองมาตรฐานสากล เพื่อรักษา ส่งเสริม ป้องกันฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ จากการเจ็บป่วยพร้อมทั้งรับบริการตรวจสุขภาพ หรือรักษาพยาบาล โรคเฉพาะทาง และสัณฐานกรรมความงามเพื่อฟื้นฟูสภาพหรือปรับปรุงภาพลักษณ์ให้ดีขึ้น การบริการการแพทย์แผนไทย ผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพร เพื่อการดูแลสุขภาพและการบำบัดโรค รวมถึงบริการเชิงสุขภาพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เช่น การผ่าตัดหัวใจ การเปลี่ยนเข้า/ส่โปก จักขุ การมีบุตรยาก ทันตกรรม สัณฐานกรรมความงาม การรักษาดูแลความงาม การทำสมาธิ สปา น้ำพุร้อน การนวดและประคบสมุนไพร การอาบน้ำแร่ และการท่องเที่ยวแหล่งธรรมชาติ ธรรมชาติบำบัด การออกกำลังกาย อาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จ ได้แก่ สินค้าและบริการ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความหลากหลายและความครอบคลุมของสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว มาตรฐานวิชาชีพของบุคลากร เครื่องมือทางการตลาดที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้และอันดับจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050301 ยังคงตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเดิม ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เฉลี่ยร้อยละ 8 ต่อปี

050301

ความสอดคล้องของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258

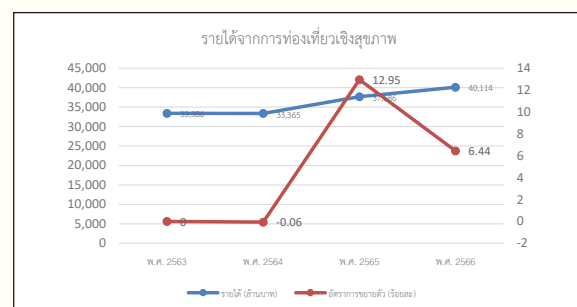
เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
05 การท่องเที่ยว 050301 รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น	หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 1. การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น หมวดหมู่ที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 1. ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ	ไม่มี

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050301 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมู่ที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายที่ 1** การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น และ **หมวดหมู่ที่ 4** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายที่ 1** ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ และไม่ปรากฏความเชื่อมโยงกับประเด็นการปฏิรูปประเทศโดยตรง

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย โดย พ.ศ. 2566 มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย 40,114 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2565 ที่มีรายได้ 37,686 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการขยายตัวร้อยละ 6.44 และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์

แผนไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 80.50 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย โดย พ.ศ. 2566 มีอัตราการขยายตัวของรายได้ฯ ร้อยละ 6.44 และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 80.50 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่มีอัตราการขยายตัวของรายได้ฯ ร้อยละ 12.95 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่แย่งร้อยละ 50.27

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ให้เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ที่เข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยภาครัฐได้พยายามสร้างความร่วมมืออย่างบูรณาการระหว่างภาคเอกชนในการพลิกโฉมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านสุขภาพให้เกิดการพัฒนารูปแบบการบริการใหม่อย่างมีมาตรฐานและยกระดับคุณภาพสร้างการเพิ่มขึ้นของมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าที่เกี่ยวข้องอย่างก้าวกระโดดและมีการขยายพื้นที่การประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้กระจายออกไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายมากกว่าในพื้นที่เมืองท่องเที่ยวหลักซึ่งเป็นฐานหลักในการประกอบธุรกิจเดิมโดยเน้นการส่งเสริมให้เกิดภาคธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้เพิ่มขึ้นในพื้นที่เมืองรอง โดยเฉพาะในบริเวณที่มีสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการบริโภคของกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการท่องเที่ยวและการบริการทางสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ได้สนับสนุนการประชาสัมพันธ์การบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยให้เป็นที่รับรู้ของตลาดทั่วโลก ทั้งการอาศัยช่องทางการตลาดภายนอกประเทศผ่านสื่อสารมวลชน การจัดประชุมนานาชาติ การจัดแสดงสินค้า หรือนิทรรศการต่าง ๆ ทั้งช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ที่สามารถเชื่อมโยงกับธุรกิจดังกล่าวได้ ให้เป็นสื่อกลางในการนำเสนอภาพความมีศักยภาพมีมาตรฐานในระดับโลกของธุรกิจและผลิตภัณฑ์สินค้า ความหลากหลายของธุรกิจและผลิตภัณฑ์ การปรับตัวที่แปลกใหม่ของนวัตกรรมทางธุรกิจ และการสร้างความยั่งยืนของธุรกิจในประเทศไทย รวมทั้งสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและสถานการณ์การท่องเที่ยวโลกที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อดึงดูดทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติให้เลือกประเทศไทยเป็นจุดหมายในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยมีการใช้จ่ายต่อหัวที่สูงขึ้น และมีระยะเวลาการพำนักรวมและประกอบกิจกรรมนานขึ้นจากเดิม

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในปัจจุบันเผชิญกับความท้าทายหลากหลายด้าน โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มเป้าหมายที่มีกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เข้ามาสู่ตลาดมากขึ้น และเน้นการใช้บริการภายใต้สภาพแวดล้อมส่วนตัวและมีความใกล้ชิดกับธรรมชาติ ทั้งนี้กิจกรรมเชิงสุขภาพเองก็มีการปรับเปลี่ยนไปสู่ความหลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยครอบคลุมกิจกรรมด้านกายภาพ อารมณ์ จิตวิญญาณ และความยั่งยืนของกิจกรรม อย่างไรก็ตามธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในปัจจุบันยังเน้นการบริการด้านกายภาพเป็นหลัก จึงไม่สามารถดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่หลากหลายเพิ่มขึ้นได้ ตลอดจนต้องเผชิญกับต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งจากการสร้างความยั่งยืนของธุรกิจผ่านมาตรการทางสิ่งแวดล้อมและสังคม การเพิ่มขึ้นของค่าแรงและการขาดแคลนแรงงานสาขาเฉพาะทาง ต้นทุนวัตถุดิบและอุปกรณ์ที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ผู้ประกอบการไทยยังต้องเผชิญกับการแข่งขันจากทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

ประเทศไทยควรมีมาตรการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในธุรกิจด้านสุขภาพให้มีความหลากหลายมากขึ้น โดยภาครัฐควรมีโครงการที่จะช่วยสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งบูรณาการการทำงานเพื่อสนับสนุนศักยภาพของธุรกิจด้านสุขภาพภายในประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมที่จะทำให้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกระจายไปยังฐานรากทางเศรษฐกิจของประเทศ และควรเร่งเตรียมความพร้อมของทรัพยากรที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ระหว่างพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ภายใต้การมีระดับมาตรฐานการบริการที่เท่าเทียมกันอย่างมีประสิทธิภาพและมีการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าผ่านอัตลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ นอกจากนี้ภาครัฐควรมีมาตรการเพื่อช่วยเหลือธุรกิจของชาวไทยให้สามารถแข่งขันกับกลุ่มทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศได้ และควรมีมาตรการเชิงรุกในการปราบปรามธุรกิจที่ดำเนินกิจการอย่างผิดกฎหมาย

แผนแม่บทย่อย

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050302 สถานการณ์ พ.ศ. 2564-2566 ใช้ข้อมูล พ.ศ. 2563 เนื่องจากยังไม่มีารเผยแพร่รายงานการจัดอันดับด้านรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของประเทศไทย ในพ.ศ. 2566

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

อันดับรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

อันดับรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยดีขึ้น ไม่เกินอันดับที่ 6 ของโลก

มีวัตถุประสงค์เพื่อประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้เข้ามาใช้จ่ายใช้สอยในประเทศไทยมากขึ้น โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่ (1) การพัฒนาสินค้าและบริการ (2) การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (3) การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก (4) การตลาดเพื่อสนับสนุนบริการสุขภาพ และ (5) การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050302 ยังคงตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเดิม ที่กำหนดให้รายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยดีขึ้น ไม่เกินอันดับที่ 6 ของโลก ภายในปี 2570

050302

ความสอดคล้องของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
05 การท่องเที่ยว 050302 อันดับรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยดีขึ้น	หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 1. การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น หมวดหมู่ที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 1. ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ	ไม่มี

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050302 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมู่ที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายที่ 1** การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น และ **หมวดหมู่ที่ 4** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายที่ 1** ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ และไม่ปรากฏความเชื่อมโยงกับประเด็นการปฏิรูปประเทศโดยตรง

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากการจัดอันดับรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของสถาบันด้านสุขภาพสากล (Global Wellness Institute) โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2563) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 15 ตกลงมา 8 อันดับจาก พ.ศ. 2562 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ที่กำหนดให้ไม่เกินอันดับที่ 10 โดยคิดเป็นร้อยละ 66.67 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีรายงานการจัดอันดับรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จึงใช้ข้อมูลเทียบเคียงเพื่อประกอบการรายงานสถานการณ์

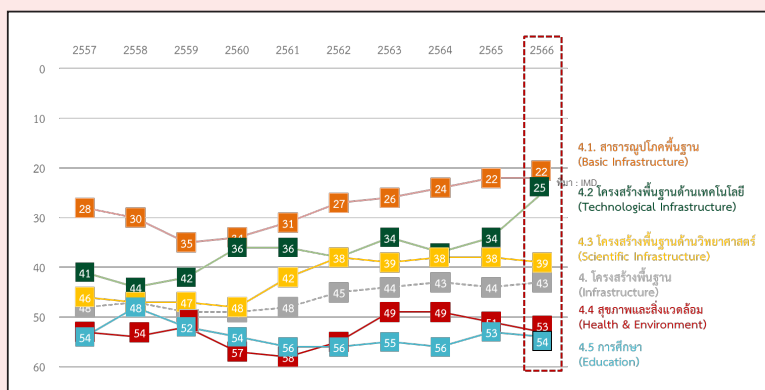

การท่องเที่ยว

050302

พ.ศ. 2566 จากปัจจัยย่อยของโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (Health and Environment) ของ International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยว โดย พ.ศ. 2566 อันดับรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย อยู่ที่อันดับ 53 ลดลงจาก พ.ศ. 2565 ที่อยู่อันดับ 51 โดยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ในระบบสาธารณสุขที่สะท้อนจากตัวชี้วัดความช่วยเหลือทางการแพทย์ นอกจากนี้ต้องติดตามและให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่สะท้อนจากตัวชี้วัดการสัมผัสกับฝุ่นละออง ส่งผลให้ภาพรวมสถานะการบรรลุเป้าหมายอันดับรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากการจัดอันดับรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดย พ.ศ. 2565-2566 ไม่มีการรายงาน ซึ่งหากพิจารณา พ.ศ. 2563 (ข้อมูลปีล่าสุด) อันดับรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอยู่ในอันดับที่ 15 ขณะที่ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 กำหนดให้ไม่เกินอันดับที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 40 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์อันดับรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2563) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 7 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่แย่งร้อยละ 114.29**

ที่มา : IMD

ที่มา : สถาบันด้านสุขภาพสากล (GWI)

050302

การดำเนินงานที่ผ่านมา

กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ หรือ Medical Hub พ.ศ. 2560-2569 โดยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และสนับสนุนนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical and Wellness Tourism) ที่มุ่งให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) และเพิ่มสิทธิประโยชน์ที่เอื้อให้ชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวและรักษาพยาบาลในประเทศไทยระยะยาว โดยขยายระบบวิชาชีพพิเศษ นอกจากนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ดำเนินการส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติดังกลุ่ม Health and Wellness ในประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการสร้างการรับรู้ภาพลักษณ์ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ Health and Wellness ที่มีความพร้อมในทุกด้าน อาทิ สถานบริการ บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ ความทันสมัยของเทคโนโลยีทางการแพทย์ การให้บริการที่สร้างความประทับใจและความปลอดภัยในการเดินทางมาท่องเที่ยวที่สามารถรองรับความต้องการของผู้มาใช้บริการได้ในทุกมิติ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ประเทศไทยมีอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันที่พัฒนาขึ้น

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

จากการผ่อนคลายมาตรการการเดินทางระหว่างประเทศ และมาตรการเปิดรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของประเทศไทย ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้โดยไม่มีข้อจำกัดและต้องเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคง ประเด็นท้าทายที่จะมีผลต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยจากสถานการณ์ความไม่แน่นอนและปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ อาทิ การกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัสและการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสในประเทศต้นทาง ปัญหาความสัมพันธ์และความขัดแย้งระหว่างประเทศ ปัญหาเศรษฐกิจและราคาพลังงานในภูมิภาคยุโรป รวมถึงเผชิญกับความท้าทายของประเทศในภูมิภาคที่มีศักยภาพในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย เกาหลีใต้ และอินเดียที่ส่งผลกระทบต่อการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้อย่างต่อเนื่อง ควรให้ความสำคัญกับการดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสูง และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวกลุ่มสุขภาพ โดยอำนวยความสะดวกผ่านมาตรการวีซ่าที่ครอบคลุมการเดินทางท่องเที่ยวและการรักษาพยาบาล และจัดทำนโยบายส่งเสริมการตลาดที่สอดคล้องกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม และมุ่งเน้นการตลาดในประเทศมากขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกที่ไม่แน่นอน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศต้องบูรณาการร่วมกันและให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนตัวชี้วัดดังกล่าว ซึ่งเป็นตัวชี้วัดระดับสากลเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเป็นจุดขายเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพให้เดินทางมายังประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

แผนแม่บทย่อย

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย

050303

ว.ศ. 2562 ว.ศ. 2563 ว.ศ. 2564 ว.ศ. 2565

35.01

40.70

19.56

13.37

ค่าเป้าหมาย

อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยวเฉลี่ยร้อยละ 5

ว.ศ. 2566

31.00

ว.ศ. 2570

ค่าเป้าหมาย

อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์ได้รับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี

ประเทศไทยมีสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์จำนวนมากที่ครอบคลุมถึงการรักษาสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพที่ดี โดยการส่งเสริมสุขภาพที่ดีมีข้อได้เปรียบจากการมีบริการสปาและนวดไทยอันเป็นเอกลักษณ์และจุดเด่นของประเทศ จึงเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของนักท่องเที่ยวไทยและต่างชาติ โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญได้แก่ คือ ศักยภาพของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์ ประชาชนเข้าถึงข้อมูลบริการทางการแพทย์และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมถึงกฎระเบียบและมาตรฐานกลางด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์ที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ารับมาตรฐานของสถานประกอบการ

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050303 ยังคงตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเดิม ที่กำหนดให้อัตราเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี

050303

ความสอดคล้องของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
05 การท่องเที่ยว 050303 สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์ ได้รับมาตรฐานเพิ่มขึ้น	หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยว ที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 3. การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ในทุกมิติ หมวดหมู่ที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ และสุขภาพมูลค่าสูง เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 1. ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ จากสินค้าและบริการสุขภาพ	ฉ. ด้านเศรษฐกิจ (1) จัดอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกลุ่ม เศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี (2) สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050303 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมู่ที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายที่ 3** การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ และ**หมวดหมู่ที่ 4** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายที่ 1** ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ นอกจากนี้ เพื่อให้เป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 16 ของรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 258 ในส่วนของด้านเศรษฐกิจ ที่กำหนดให้ มีการจัดอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อให้ประเทศไทยและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการผ่านโครงการที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายนี้ได้ด้วย เพื่อให้การบรรลุผลจากการปฏิรูปประเทศมีความยั่งยืนของผลสัมฤทธิ์ได้ต่อไป

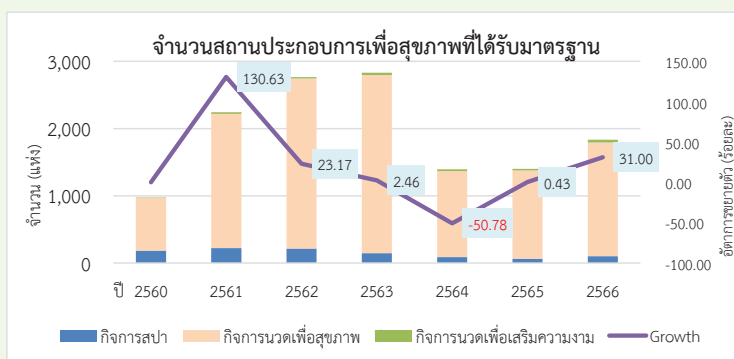

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากข้อมูลสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้มาตรฐาน พ.ศ. 2566 จัดเก็บโดยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2566) มีจำนวนสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ได้มาตรฐาน จำนวน 1,834 แห่ง แบ่งออกเป็นกิจการสปา 101 แห่ง กิจการนวดเพื่อสุขภาพ 1,693 แห่ง และกิจการนวดเพื่อเสริมความงาม 40 แห่ง เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2565 ที่มีจำนวน 1,400 แห่ง คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยว ร้อยละ 31.00 และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ต่อปี โดยคิดเป็นร้อยละ 155 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยว โดย พ.ศ. 2566 มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.00 และเมื่อเทียบกับ พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 คิดเป็นร้อยละ 155 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว) ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยว ร้อยละ 0.43 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 7,109.30

ที่มา : กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ข้อมูล ณ ธันวาคม 2566

การดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพได้ดำเนินการยกระดับสถานประกอบการเพื่อสุขภาพอย่างต่อเนื่อง อาทิ การยกระดับมาตรฐานบริการสุขภาพรองรับการแข่งขันอุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจร เพื่อพัฒนาสถานพยาบาลและสถานประกอบการ

เพื่อสุขภาพให้มีศักยภาพการให้บริการอย่างมีคุณภาพและยอมรับในระดับสากล และได้ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาและยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการนวดสปาของไทยให้โดดเด่นในระดับสากล โดยมี

การท่องเที่ยว

050303

การมอบรางวัล Thai World Class Spa และ Nuad Thai Premium Awards เป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ ได้จัดทำโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภายใต้แผนบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยการพัฒนายกระดับคุณภาพมาตรฐานสถานพยาบาลและสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และจัดทำแผนการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยมีการลงตรวจประเมินสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมถึงพัฒนาและจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิง

สุขภาพในพื้นที่ 76 จังหวัด จำนวน 132 เส้นทาง และจัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาเครือข่ายการยกระดับสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อรับฟังความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และชี้แจงความสำคัญร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความคิดเห็นต่อร่างเกณฑ์รางวัลคุณภาพสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้เป็นมาตรฐานกลางของประเทศ และมาตรฐานชั้นนำระดับโลก อย่างยั่งยืนภายใต้การดำเนินงานตามนโยบาย Medical Hub เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่การเป็นผู้นำธุรกิจด้านสุขภาพของโลก

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย

การดำเนินงานเพื่อให้สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์ได้รับมาตรฐานเพิ่มขึ้นในระดับพื้นที่ยังขาดประสิทธิภาพในการบูรณาการขับเคลื่อนแผนงาน อาทิ เส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ไม่เชื่อมโยงกับสถานประกอบการที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และยังคงเผชิญกับความท้าทายสำคัญจากผู้ประกอบการที่ยังไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานที่เป็นรูปธรรม

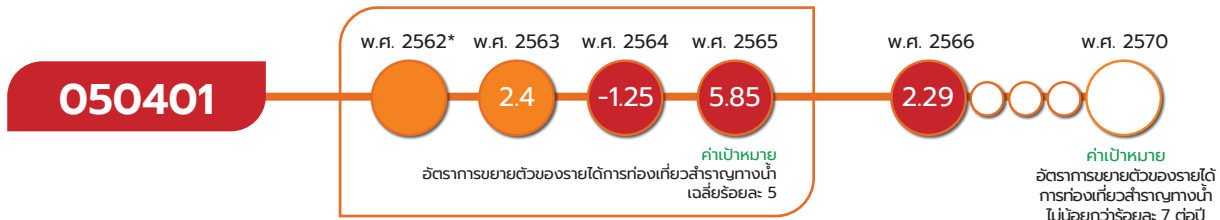
ตลอดจนงบประมาณที่ต้องใช้จ่ายในการพัฒนาปรับปรุงสถานประกอบการเพื่อให้ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ มาตรฐานในระดับสากลยังเป็นมาตรฐานแบบสมัครใจที่ยังไม่มีการบังคับใช้ทางกฎหมาย และความไม่ชัดเจนของมาตรฐานกิจการเชิงสุขภาพและความงาม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของไทยในการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยในภาพรวม

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

การสนับสนุนให้สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเข้าสู่มาตรฐานในระยะต่อไปควรให้ความสำคัญกับมาตรการจูงใจอย่างต่อเนื่อง โดยประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ที่สถานประกอบการจะได้รับจากการเข้าสู่มาตรฐานและบูรณาการระหว่างทุกภาคส่วน โดยมุ่งเน้นนำร่องสถานประกอบการที่มีความพร้อมเพื่อเป็นต้นแบบให้กับแห่งอื่น ๆ ต่อไป และกำหนดเกณฑ์ที่ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพทุกขนาดสามารถขอรับการรับรองได้ โดยอาจแบ่งระดับมาตรฐานให้มีความเหมาะสมตามขนาดเพื่อให้สามารถรับการรับรองเป็นสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้ ซึ่งต้องควบคู่กับการบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การปรับปรุงมาตรฐานสอดคล้องกับรูปแบบและสถานะการเงินทางธุรกิจอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของสถานประกอบการไทยให้เพิ่มมากขึ้น จึงควรให้ความสำคัญกับมาตรฐานสถานประกอบการนวดสปาของไทยให้โดดเด่นในระดับสากลเพื่อเป็นจุดขายของประเทศเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพต่อไป

แผนแม่บทย่อย | การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050401 สถานการณ์ พ.ศ. 2562 ใช้ตัวชี้วัดเทียบเคียงมากกว่า 1 ตัวชี้วัด จำนวนเรือและวันท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสำราญทางน้ำในประเทศไทย จึงทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

รายได้จากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

อัตราการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ต่อปี

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำให้เป็นทางเลือกหนึ่งของการท่องเที่ยวไทย เป็นแหล่งสร้างรายได้ใหม่ให้กับประเทศ โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยครอบคลุมการท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง และการท่องเที่ยวในลุ่มน้ำสำคัญ เนื่องจากข้อได้เปรียบทางภูมิศาสตร์และการมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สวยงามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่จะส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางเชื่อมโยงจากท่าเรือไปยังแหล่งท่องเที่ยว การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ การส่งเสริมอุตสาหกรรมเชื่อมโยง และการสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างรายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ อาทิ ฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ นอกจากนี้ การสร้างมาตรการที่จูงใจให้ผู้ประกอบการเรือสำราญทางน้ำเลือกไทยเป็นประเทศต้นทางและปลายทาง

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050401 ยังคงตัวชี้วัดเดิมและค่าเป้าหมายเดิม ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ต่อปี

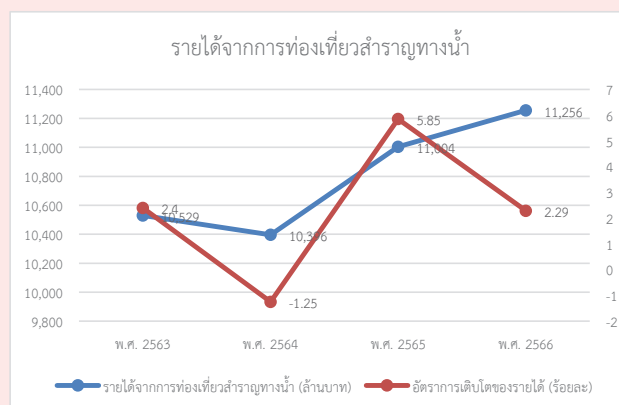
050401

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
05 การท่องเที่ยว 050401 รายได้จากการท่องเที่ยว สำราญทางน้ำเพิ่มขึ้น	หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยว ที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 1. การเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยว คุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการ ที่มีศักยภาพอื่น	ไม่มี

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050401 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมู่ที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายที่ 1** การเปลี่ยน การท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น และไม่ ปรากฏความเชื่อมโยงกับประเด็นการปฏิรูปประเทศโดยตรง

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากข้อมูล ของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า รายได้จากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ของประเทศไทย โดยระหว่าง พ.ศ. 2563-2566 มีการถดถอยลงในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ เชื้อโควิด-19 โดยใน พ.ศ. 2564 การขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำถดถอยอยู่ที่ ร้อยละ -1.25 หรือคิดเป็นมูลค่า 10,396 ล้านบาท เมื่อเทียบกับรายได้ใน พ.ศ. 2563 ที่มีมูลค่า 10,529 ล้านบาท แต่ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 คลี่คลายลงในช่วงต้น พ.ศ. 2565 รายได้จาก การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำก็กลับมาขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.85 หรือคิดเป็นมูลค่า 11,004 ล้านบาท ใน พ.ศ. 2565 และร้อยละ 2.29 ใน พ.ศ. 2566 คิดเป็นมูลค่า 11,256 ล้านบาท และเมื่อเทียบกับ ค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2566 กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำขยายตัว ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 32.71 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากรายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ โดย พ.ศ. 2566 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 2.29 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 32.71 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุดที่ร้อยละ 5.85 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่แย่งร้อยละ 60.85

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ประเทศไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความมั่งคั่งสูง (mass affluent and above) มีรายได้และกำลังซื้อสูงสามารถเพิ่มค่าใช้จ่ายในตลาดเป้าหมายและพื้นที่ศักยภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถรักษ้อัตราการเติบโตของการใช้จ่ายให้สูงขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ได้มีมาตรการในการเตรียมความพร้อมการนำเสนอความหลากหลายของสินค้าบริการให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตลาดเป้าหมายดังกล่าว โดยเฉพาะจุดขายของประเทศด้านวิถีการกิน การท่องเที่ยวเมืองรอง และการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มาเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสำราญทางน้ำทั่วโลกเลือกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศไทย ซึ่งภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 มีแนวโน้มดีขึ้น และกลุ่มนักท่องเที่ยวสำราญทางน้ำเดินทางกลับมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น

การท่องเที่ยว

050401

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการจัดทำโครงการต่าง ๆ ขึ้นอย่างหลากหลาย เพื่อขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวสำราญทางน้ำที่นิยมความหรูหราให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น อาทิ การดำเนินกิจกรรมเสนอขายรายการท่องเที่ยวไปยังกลุ่มตลาดเป้าหมายมากยิ่งขึ้น การส่งเสริมการเจรจาทางธุรกิจเพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวตลาดบนทั่วโลก การส่งเสริมการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจทั้งในและต่างประเทศเพื่อพัฒนาสินค้ามูลค่าสูงให้ตอบสนองและดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักท่องเที่ยวต่างชาติระดับบนเลือกเดินทางมาประเทศไทย และมีการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวสำราญทางน้ำที่จะมีมากกว่านักท่องเที่ยวทั่วไป ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวในภาพรวม

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

ประเทศไทยเผชิญความท้าทายจากหลายมิติในการแข่งขันเพื่อเป็นประเทศต้นทางและปลายทางของการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำในภูมิภาค โดยเฉพาะในประเด็นการขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยเรือสำราญ ที่ในปัจจุบันท่าเทียบเรือของประเทศไทยยังไม่สามารถรองรับการเข้าเทียบท่าของเรือสำราญขนาดใหญ่ที่มีผู้เดินทางเป็นนักท่องเที่ยวคุณภาพและมีการใช้จ่ายสูงได้ รวมทั้งยังเผชิญความท้าทายในการพัฒนาจุดเด่นด้านศักยภาพของพื้นที่ต่าง ๆ ให้เป็นจุดหมายปลายทางของเส้นทาง

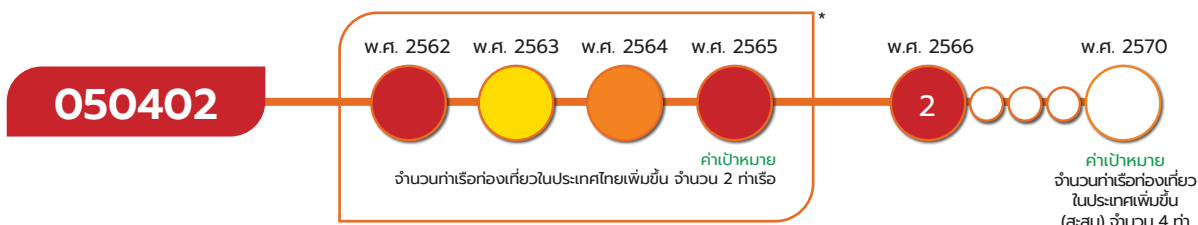
ท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างเมืองท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลต่าง ๆ ที่มีการเชื่อมต่อกันทั้งในบริเวณของประเทศไทยและนอกประเทศ ซึ่งจะช่วยให้ดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวและกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจในพื้นที่ต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำยังมีความท้าทายที่ต้องเร่งปรับตัวให้สอดคล้องกับประเด็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล ซึ่งเป็นค่านิยมที่นักท่องเที่ยวในปัจจุบันให้ความสำคัญ โดยการดำเนินธุรกิจด้านการท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงความยั่งยืนและการมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมร่วมด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ควรผลักดันให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อตอบสนองต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวสำราญทางน้ำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยดำเนินการผ่านแผนงานบูรณาการที่มีการพัฒนาอย่างเชื่อมโยงและต่อเนื่องให้หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีการปฏิบัติงานรับผิดชอบเกี่ยวข้อง ได้เสนอแนวคิดและมาตรการในการพัฒนามิติต่าง ๆ อย่างครอบคลุม ทั้งในส่วนของทักษะแรงงาน มาตรฐานความปลอดภัยของพื้นที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยว มาตรการช่วยเหลือภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเรือสำราญ การอำนวยความสะดวกของภาครัฐในการเดินทางเข้าและออกประเทศของนักท่องเที่ยว เป็นต้น นอกจากนี้ควรใช้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการผลักดันให้เกิดเส้นทางท่องเที่ยวสำราญทางน้ำร่วมกับพื้นที่เมืองชายฝั่งประเทศต่าง ๆ ทั้งในและนอกภูมิภาค ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการกระจายความเจริญแก่เมืองท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลและควรให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนมากขึ้น

แผนแม่บทย่อย | การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050402 สถานการณ์ ว.ศ. 2562 - 2565 โดยการก่อสร้างท่าเรือของประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาท่าเรือเอนกประสงค์ หรือการปรับปรุงพื้นที่ท่าเรือ เป็นตัวชี้วัดที่ไม่มีค่าตัวเลขแต่เป็นการบรรยาย ทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

การขยายตัวของท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

จำนวนท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น (สะสม) จำนวน 4 ท่า

มีวัตถุประสงค์เพื่อการขยายตัวของท่าเรือท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสำราญทางน้ำได้จำนวนมาก โดยท่าเรือท่องเที่ยวเป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักที่สำคัญในการเชื่อมต่อการเดินทางทั้งทางบกและทางน้ำ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทาง อีกทั้งยังเป็นสถานที่สำคัญในการสร้างความประทับใจแรกให้แก่นักท่องเที่ยวที่จะเดินทางต่อไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ดังนั้นการขยายตัวของจำนวนท่าเรือและการยกระดับศักยภาพท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศ เพื่อรองรับการเดินทางของนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาศักยภาพของพื้นที่บริเวณรอบท่าเรือให้เหมาะสม และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ การเชื่อมโยงและบูรณาการความร่วมมือกับภาคีการพัฒนาท่าเรือท่องเที่ยว และการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่รองรับการเพิ่มจำนวนท่าเรือท่องเที่ยวในอนาคต

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050402 ยังคงตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเดิม ที่กำหนดให้จำนวนท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น (สะสม) จำนวน 4 ท่า

050402

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
05 การท่องเที่ยว 050402 การขยายตัวของท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น	หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 1. การเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น	ไม่มี

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050401 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมู่ที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายที่ 1** การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น และไม่ปรากฏความเชื่อมโยงกับประเด็นการปฏิรูปประเทศโดยตรง

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวนท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างท่าเรือเพื่อรองรับเรือสำราญขนาดใหญ่ยังไม่มีดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติม โครงการส่วนใหญ่จะเป็นการก่อสร้างปรับปรุงท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยวและปรับปรุงระบบบริหารจัดการภายในท่าเทียบเรือ โดยมีจำนวน 2 แห่งที่แล้วเสร็จและมีการตรวจรับแล้ว คือ ท่าเทียบเรือท้องศาลา และท่าเทียบเรือหาดรีน อ.เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี และมีโครงการปรับปรุงท่าเทียบเรือจำนวน 3 แห่งที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ คือ (1) โครงการปรับปรุงท่าเรือเนกประสงค์บริเวณอ่าวมะขามป้อม อ.แกลง จ.ระยอง (2) โครงการปรับปรุงท่าเทียบเรือ อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี (3) โครงการปรับปรุงท่าเทียบเรือปากคลองจิหลาด อ.เมือง จ.กระบี่ และมีโครงการปรับปรุงท่าเรือที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการ

ประกวดราคา จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการก่อสร้างท่าเรือเกาะกูด อ.เกาะกูด จ.ตราด นอกจากนี้ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันให้เป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวและการขนส่งทางทะเล (Maritime Hub) จึงทำให้สถานการณ์ พ.ศ. 2566 จำนวนท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้นจำนวน 2 ท่า เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ที่มีค่าอยู่ที่ไม่น้อยกว่า 2 ท่า โดยคิดเป็นร้อยละ 100 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งเป็นไปตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2566	สถานะ
1. ท่าเทียบเรือท้องศาลา อ.เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี	ตรวจรับแล้ว
2. ท่าเทียบเรือหาดรีน อ.เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี	ตรวจรับแล้ว
3. ท่าเทียบเรืออ่าวมะขามป้อม อ.แกลง จ.ระยอง	กำลังดำเนินการ
4. ท่าเทียบเรือ อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	กำลังดำเนินการ
5. ท่าเทียบเรือปากคลองจิหลาด อ.เมือง จ.กระบี่	กำลังดำเนินการ

ที่มา : กรมเจ้าท่า

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากจำนวนท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างท่าเรือเพื่อรองรับเรือสำราญขนาดใหญ่ โดย พ.ศ. 2566 มีจำนวนท่าเรือเพิ่มขึ้น จำนวน 2 ท่า เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 กำหนดให้มีท่าเรือเพิ่มขึ้น (สะสม) ไม่น้อยกว่า 4 ท่า ซึ่งมีค่าเป้าหมายต่ำกว่าที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 50 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**สถานการณ์การบรรลุค่าเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่ไม่มีท่าเรือเพื่อรองรับการท่องเที่ยวยะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้น

การดำเนินงานที่ผ่านมา

การพัฒนาท่าเรือท่องเที่ยวในระยะที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นการก่อสร้างปรับปรุงท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยวและปรับปรุงระบบบริหารจัดการภายในท่าเรือเป็นหลัก โดยเป็นการก่อสร้างปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในพื้นที่เป้าหมายด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยและภาคตะวันออก อาทิ การก่อสร้างปรับปรุงท่าเรือและระบบบริหารจัดการในพื้นที่ อ.เกาะพะงัน และ อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี และในพื้นที่ อ.แกลง จ.ระยอง, อ.เกาะกูด จ.ตราด อย่างไรก็ตาม ท่าเรือที่มีการปรับปรุงและพัฒนาที่แล้วเสร็จ อยู่ระหว่างการดำเนินการ หรืออยู่ระหว่างการประมูล ทั้งหมดในปัจจุบันมีลักษณะเป็นท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยวขนาดเล็กและขนาดกลาง ซึ่งสามารถรองรับเรือโดยสารเพื่อการท่องเที่ยวได้อย่างจำกัด สำหรับโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือขนาดใหญ่ที่สามารถรองรับเรือสำราญขนาดใหญ่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพที่มีการใช้จ่ายสูงเข้ามาในประเทศนั้น ยังอยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมของพื้นที่เป้าหมายต่าง ๆ ในการพัฒนาเป็นพื้นที่ท่าเรือสำหรับเรือสำราญขนาดใหญ่ โดยมีพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 3 พื้นที่ ประกอบด้วย (1) บริเวณอ่าวไทยตอนบน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จ.สมุทรปราการ จ.ฉะเชิงเทรา และ จ.ชลบุรี (2) บริเวณชายฝั่งอันดามัน ในพื้นที่

จ.ระนอง จ.พังงา จ.กระบี่ จ.ภูเก็ต จ.ตรัง และ จ.สตูล) และ (3) บริเวณ อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี โดยมีความพยายามผลักดันให้สามารถเป็นท่าเทียบเรือที่สามารถครอบคลุมการเดินทางเรือสำราญท่องเที่ยวระหว่างประเทศได้ โดยมีเป้าหมายในขั้นแรกให้เป็นการเดินเรือท่องเที่ยวที่ครอบคลุมเชื่อมโยงผ่านประเทศไทย สิงคโปร์ ฮองกง นอกจากนี้ ในปัจจุบันก็ยังอยู่ในระหว่างการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อจัดทำแผนแม่บทการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันให้เป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวและการขนส่งทางทะเล (Maritime Hub) และพัฒนาท่าเรือชุมชน (ในพื้นที่ จ.ระนอง จ.พังงา จ.กระบี่ จ.ภูเก็ต จ.ตรัง และ จ.สตูล) และอยู่ระหว่างความพยายามหาแนวทางต้นแบบในการบูรณาการหาทางออกการพัฒนาท่าเรือในพื้นที่เหมาะสมซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์

050402

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย

ประเทศไทยยังคงขาดแคลนท่าเทียบเรือที่สามารถรองรับเรือสำราญขนาดใหญ่เป็นการเฉพาะ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลจากข้อจำกัดและความท้าทายในหลายปัจจัย เช่น การขาดแคลนงบประมาณเพื่อพัฒนาท่าเรือท่องเที่ยวตามแผนงาน การทับซ้อนระหว่างพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาเป็นท่าเรือสำราญ กับพื้นที่ป่าไม้หรือพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ซึ่งมีความเปราะบาง และมีผลกระทบต่อธรรมชาติ ทำให้มีกระบวนการขั้นตอนที่ซับซ้อนในการขออนุญาตใช้พื้นที่ตามกฎหมาย ก่อให้เกิดความล่าช้าในการพัฒนาท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยวของประเทศ นอกจากนี้ หากมีการใช้งานท่าเทียบเรือสำราญร่วมกับท่าเรือสินค้าในปัจจุบันอาจไม่มีความเหมาะสม ความสะดวกและความปลอดภัย ต่อนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ควรผลักดันให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อตอบสนองต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยดำเนินการผ่านแผนงานบูรณาการที่มีการพัฒนาอย่างเชื่อมโยงและต่อเนื่อง ให้หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีภารกิจความรับผิดชอบเกี่ยวข้องได้เสนอแนวคิดและมาตรการในการพัฒนามิติต่าง ๆ อย่างครอบคลุม ทั้งในส่วนของทักษะแรงงาน มาตรฐานความปลอดภัยของพื้นที่ท่องเที่ยวและ

กิจกรรมท่องเที่ยว มาตรการช่วยเหลือภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเรือสำราญ การอำนวยความสะดวกของภาครัฐในการเดินทางเข้าและออกประเทศของนักท่องเที่ยว เป็นต้น นอกจากนี้ควรใช้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการผลักดันให้เกิดเส้นทางการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำร่วมกับพื้นที่เมืองชายฝั่งประเทศต่าง ๆ ทั้งในและนอกภูมิภาค ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการกระจายความเจริญแก่เมืองท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล และควรให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนมากขึ้น

แผนแม่บทย่อย

การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

050501

พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2563 พ.ศ. 2564 พ.ศ. 2565*

4.80

-82.68

-92.18

-41.03

พ.ศ. 2566

พ.ศ. 2570

107.87

อัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5

ค่าเป้าหมาย

ค่าเป้าหมาย

อัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี

* หมายเหตุ : เป้าหมาย 050501 ในห้วง พ.ศ. 2561-2565 อัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5 ซึ่งการคำนวณสถานการณ์บรรลุเป้าหมายเทียบกับ พ.ศ. 2565 จะเป็นค่าเฉลี่ยตลอดห้วง 5 ปี จึงทำให้ พ.ศ. 2565 มีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายเป็นสีแดง

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

อัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน โดยผ่านเส้นทางเชื่อมโยงทั้งระบบขนส่งทางบก ระบบขนส่งทางราง ระบบขนส่งทางน้ำ และระบบขนส่งทางอากาศ โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันในภูมิภาค ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค เรื่องราวที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาค การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และการตลาดเพื่อเชื่อมต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050501 ยังคงตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเดิม ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี แต่มีการปรับหน่วยวัดและค่าเป้าหมายจากเดิม เฉลี่ยร้อยละ เป็น “ร้อยละต่อปี”

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

การท่องเที่ยว

050501

ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

หมวดหมู่ที่

ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

เป้าหมายระดับหมวดหมู่

1. การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258

ด. ด้านเศรษฐกิจ

(1) จัดอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี (2) สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

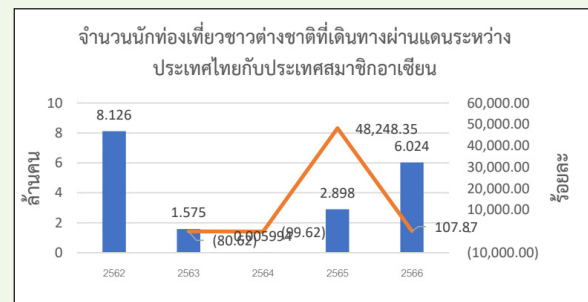
050501

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050501 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมู่ที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายที่ 1** การเปลี่ยน การท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น นอกจากนี้ เพื่อให้เป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 16 ของรัฐธรรมนูญ มาตรา 258 ในส่วนของด้านเศรษฐกิจ ที่กำหนดให้มีการจัดอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถในการ แข่งขันของประเทศเพื่อให้ประเทศชาติและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วม กลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์และ เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการผ่านโครงการที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายนี้ได้ด้วย เพื่อให้การบรรลุผลจากการปฏิรูปประเทศ มีความยั่งยืนของผลสัมฤทธิ์ได้ต่อไป

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากจำนวน นักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนที่เดินทางเข้ามาใน ประเทศไทย โดย ระหว่าง พ.ศ. 2562 - 2564 มีจำนวนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ซึ่งหลัง สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 คลี่คลายลง นักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ที่เดินทางเข้าประเทศไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวขึ้น โดยสถานการณ์ พ.ศ. 2566 มีนักท่องเที่ยวเดินทาง เข้ามาในประเทศไทยจำนวน 6.02 ล้านคน ขยายตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 107.87 จาก พ.ศ. 2565 ที่มีจำนวน นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศไทย จำนวน 2.89 ล้านคน ซึ่งมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

ร้อยละ 48,248.35 จาก พ.ศ. 2564 และเมื่อเทียบกับ ค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2566 ที่กำหนดให้อัตราการ ขยายของจำนวนนักท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 คิดเป็นร้อยละ 2,157.40 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งสูงกว่า ค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ข้อมูล ณ พ.ศ. 2566

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจาก จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศ สมาชิกอาเซียน โดย พ.ศ. 2566 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 107.87 เมื่อเปรียบเทียบกับ ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 คิดเป็นร้อยละ 2,157.40 ของค่าเป้าหมาย จึงส่งผลให้**บรรลุเป้าหมายเป็นไปตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว)** ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2566) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็น ปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่มีอัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยว ร้อยละ 48,248.35 สะท้อน ให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่แยลงร้อยละ 44,628.24** โดยที่การขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยว เป็นผลจากการคลี่คลายลงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19

การดำเนินงานที่ผ่านมา

การดำเนินการที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวผ่านกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคที่สำคัญ เช่น แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion Economic Cooperation Program : GMS Program) ที่ได้มีการดำเนินการขับเคลื่อนการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวผ่านคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง รวมทั้งเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมอย่างไร้รอยต่อทั้งภายในอนุภูมิภาคและสู่ภูมิภาคอื่น ๆ และแผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT) ที่ได้มีการขับเคลื่อนผ่านทางคณะทำงานแผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อีกทั้ง ประเทศไทยยังได้มีการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ในรูปแบบทวิภาคีกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งในระดับรัฐต่อรัฐ และในระดับพื้นที่อย่างมีศักยภาพ ในการสร้างการเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวระหว่างกันในทุกมิติ ทั้งทางด้านความปลอดภัย มาตรฐานการเดินทาง ความสะดวกในการเชื่อมโยงระหว่างกัน นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจยังได้มีความพยายามในการอำนวยความสะดวกในการเดินทางระหว่างประเทศในภูมิภาคให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น อาทิ การยกเว้นการตรวจลงตราและการใช้บัตรผ่านแดนบางประเภท การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการผ่านแดน การเพิ่มระยะเวลาพำนักในราชอาณาจักรของนักท่องเที่ยวต่างชาติ นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมการสร้างเชื่อมั่นในการเดินทางผ่านพรมแดนประเทศเพื่อนบ้านเข้ามายังประเทศไทย ผ่านการเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยและศักดิ์กั้นอาชญากรรมที่เข้มงวดยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการส่งเสริมการตลาดระหว่างประเทศ ผ่านการประชาสัมพันธ์และการจัดทำสื่อ สร้างการรับรู้ และสร้างแรงจูงใจแก่นักท่องเที่ยว

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

ประเทศไทยต้องเผชิญความท้าทายจากการที่ประเทศต่าง ๆ มีการดำเนินมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้พลเมืองของตนท่องเที่ยวภายในประเทศและให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเลือกประเทศของตนเป็นเป้าหมายในการเดินทาง ทำให้ประเทศไทยต้องดำเนินมาตรการทางการตลาด การประชาสัมพันธ์เพื่อจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาประเทศไทย นอกจากนี้ วิกฤตเศรษฐกิจอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาด้านพรมแดนและสถานการณ์ความรุนแรงจากปัญหาทางการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบประเทศไทย ยังคงเป็นประเด็นท้าทายที่ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญในการเฝ้าระวังความรุนแรงและผลกระทบที่อาจส่งต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติในบริเวณพื้นที่พรมแดน ซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยรอบพื้นที่ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อช่องทางทางการผ่านแดน เส้นทางเชื่อมโยงในการเดินทาง และความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ที่จะเดินทางเข้ามายังประเทศไทย

050501

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

ประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภคต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อการเดินทางเข้ามายังประเทศไทยผ่านพรมแดนของนักท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงไปยังภูมิภาค และต้องเร่งปรับปรุงกฎหมายและระเบียบในการผ่านแดนให้เอื้อต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาค มีความสอดคล้องกับบริบทด้านการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป หากแต่ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงประเด็นด้านความมั่นคง และการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศให้มีความรัดกุมและมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมการใช้กลไกแผนงานความร่วมมือระหว่างประเทศในการสร้างเครือข่ายผลักดันข้อเสนอด้านการท่องเที่ยวและการเดินทางผ่านแดนให้เกิดความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางระหว่างกัน อีกทั้งควรอาศัยความร่วมมือระหว่างกันในการผลักดันเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ในภูมิภาค นอกจากนี้ ควรเตรียมความพร้อมด้านแรงงานในพื้นที่เป้าหมายการเชื่อมโยงต่าง ๆ ให้เพียงพอรองรับต่อการขยายตัวของการท่องเที่ยว

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050601 สถานการณ์ พ.ศ. 2566 ใช้ข้อมูล พ.ศ. 2564 เนื่องจากยังไม่มีารเผยแพร่รายงานการจัดอันดับการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ในพ.ศ. 2566 โดยมีการจัดเก็บทุก 2 ปี โดย สภาเศรษฐกิจโลก

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ไม่เกินอันดับที่ 50 ของโลก

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น เนื่องจากความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวในการเลือกประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทาง โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่ การดำเนินมาตรการที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งสำคัญที่หลายภาคส่วนต้องบูรณาการร่วมกัน ผ่านการยกระดับขีดความสามารถการจัดการความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาสมรรถนะและศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว การสร้างเครือข่ายในพื้นที่ การมีมาตรการความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและทรัพย์สินที่มีประสิทธิภาพ โดยบังคับใช้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการเตรียมความพร้อมด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและการบริหารจัดการที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาระบบการแจ้งเตือนความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันต่อสถานการณ์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050601 ได้มีการปรับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2570 จากเดิม อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดย Travel & Tourism Competitiveness Index (TCCI) อยู่ใน 65 อันดับแรก เป็น การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ไม่เกินอันดับที่ 50 ของโลก

050601

ความสอดคล้องของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
 05 การท่องเที่ยว 050601 นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินมากขึ้น	หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 1. การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น 2. การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ	จ. ด้านเศรษฐกิจ (1) ขจัดอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี (2) สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050601 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมู่ที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายที่ 1** การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น และ **เป้าหมายที่ 3** การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ นอกจากนี้ เพื่อให้เป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 16 ของรัฐธรรมนูญ มาตรา 258 ในส่วน **ของด้านเศรษฐกิจ** ที่กำหนดให้ มีการขจัดอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วม กลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการผ่านโครงการที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายนี้ได้ด้วย เพื่อให้การบรรลุผลจากการปฏิรูปประเทศมีความยั่งยืนของผลสัมฤทธิ์ได้ต่อไป

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

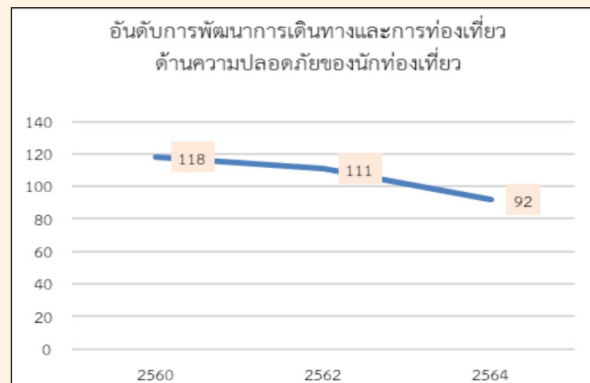
สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากดัชนีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ของสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) ประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 92 จาก 117 ประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับน่าเป็นห่วง และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ที่กำหนดให้ไม่เกินอันดับที่ 78 โดยคิดเป็นร้อยละ 84.78 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาพร้อมกับสถิติความผิดอาญาที่ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2566 พบว่า อัตราการเกิดคดียังไม่มี

การท่องเที่ยว

050601

แนวโน้มลดลง โดยอัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อนักท่องเที่ยวยังคงเฉลี่ยอยู่ที่ 817 คดีต่อปี และถึงแม้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 จำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลง จะส่งผลให้คดีอาชญากรรมลดลงตามอย่างมีนัยสำคัญ หากแต่เมื่อสถานการณ์เริ่มกลับเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงพ.ศ. 2565 อัตราการเกิดคดีก็ปรับตัวสูงขึ้นอีกครั้ง จนมีจำนวนใกล้เคียงกับในช่วงก่อนสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19

ที่มา : สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF)

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากดัชนีการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) พบว่า การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 92 จาก 117 ประเทศ เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้ต้องไม่เกินอันดับที่ 50 คิดเป็นร้อยละ 54.35 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้ **สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม)** ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) กับ สถานการณ์ของ พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด ที่การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอยู่ในอันดับที่ 111 สะท้อนให้เห็น **สถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 17.11**

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ในปีงบประมาณ 2566 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ได้พยายามดำเนินมาตรการและโครงการต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว อาทิ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวในทุกมิติ (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2566 – 2570 ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในทุกมิติ โดยเน้นการใช้มาตรการและโครงการเชิงรุกในการป้องกันและปราบปรามการเกิดอาชญากรรมเพื่อรักษาความปลอดภัยในทุกมิติให้กับนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนผ่านการอาศัยความร่วมมือภายใต้เครือข่ายหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบ “การบูรณาการ” โดยได้มีความพยายามในการยกระดับการดำเนินงาน

เพื่อรักษาความปลอดภัยออกเป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามภารกิจของหน่วยงานองค์กรและประเภทของภารกิจ
หน้าที่ ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย อาทิ การดำเนินการทางกฎหมายและปราบปรามอาชญากรรม
ของหน่วยงานด้านความมั่นคง การตรวจสอบ รับฟังความคิดเห็น การให้ความช่วยเหลือและชดเชย
ด้านภัยพิบัติของหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ การติดตาม สังเกตการณ์ และให้ความเห็นต่อสถานการณ์
ในตลาดท่องเที่ยวเกี่ยวกับหน่วยงานที่รับผิดชอบของภาคเอกชน เป็นต้น โดยในการพยายามยกระดับ
ความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวนั้น ได้มีการดำเนินโครงการที่เห็นผลเป็นรูปธรรมแล้วในหลายส่วน เช่น
โครงการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงกฎหมายด้านการท่องเที่ยว โครงการพัฒนารัฐกิจนาเที่ยวและมัคคุเทศก์
โครงการบริการให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว โครงการการพัฒนามาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว หรือการรับฟัง
ความเห็นของปัญหาด้านความปลอดภัยเชิงรุกของทุกภาคส่วน เป็นต้น

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานที่รับผิดชอบได้พยายามให้ความสำคัญกับการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย
ในภาคการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมในทุกมิติ อย่างไรก็ตาม ประเด็นความท้าทายโดยเฉพาะ “อาชญากรรม
ระหว่างประเทศ” มีการปรับรูปแบบอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกับองค์กรอาชญากรรมทั้งในประเทศไทย
และต่างประเทศ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการป้องกันและปราบปราม เนื่องจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ
มีงบประมาณ บุคลากร และขอบเขตอำนาจการจัดการปัญหาในบางประเด็นที่จำกัด ทำให้การสอบสวน
ป้องกันและปราบปรามซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือและเชื่อมโยงทั้งจากหน่วยงานภายในและต่างประเทศนั้น
ดำเนินการได้ไม่สะดวกเท่าที่ควร รวมทั้ง กฎหมายและมาตรการในปัจจุบันที่บังคับใช้อยู่หลายส่วน
เพื่อป้องกันและปราบปรามกรณีไม่ปกติต่าง ๆ ยังคงขาดความชัดเจนและไม่ตอบสนองต่อภัยคุกคาม
ในปัจจุบัน ทำให้กระบวนการทางกฎหมายมีความล่าช้า และอาจทำให้กระทบต่อความเชื่อมั่น
ของนักท่องเที่ยวและอันดับด้านความปลอดภัยของการท่องเที่ยวที่เป็นประเด็นท้าทายต่อการพัฒนา
ในปัจจุบัน นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีความท้าทายในการศึกษาและจัดทำข้อมูลสำหรับใช้รายงาน
ตามตัวชี้วัดทดแทนตัวชี้วัดที่ไม่สามารถรายงานได้ทันกับการประเมินผล

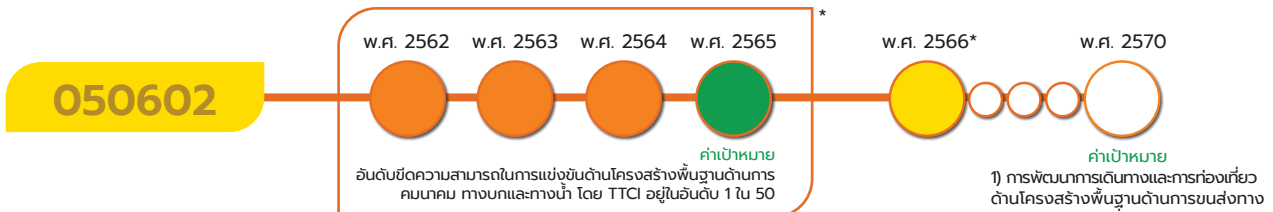
ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

ควรเร่งดำเนินการผลักดันการศึกษาและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายมาตรการต่าง ๆ ให้ตอบโจทย์
ต่อความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปในบริบทปัจจุบัน โดยให้ขอบเขตอำนาจของหน่วยงาน
ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมรวมถึงการพิจารณาตีความการจัดการด้านความปลอดภัยต่าง ๆ
มีความครอบคลุมและบูรณาการกับภาคส่วนอื่น ๆ ทั้งในและนอกประเทศได้สะดวกมากขึ้น นอกจากนี้
ควรเร่งบูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านความปลอดภัยร่วมกับระบบฐานข้อมูลอื่น ๆ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล
อย่างเป็นระบบ พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัย
ข้อมูลต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูลส่วนบุคคล และทำให้ระบบสามารถตอบสนองต่อภัยคุกคาม
ด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยวได้อย่างทันทั่วถึง ตลอดจนควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่าง
ในการกิจด้านความปลอดภัยที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลาต่าง ๆ มากขึ้นเพื่อเป็นการช่วยยกระดับ
ความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050602 มีทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด ซึ่งค่าสถานการณ์ของแต่ละปีเป็นการประมวลผลสถานการณ์ของ 3 ตัวชี้วัดในแต่ละปีกัน ๆ โดยได้มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2570 จากเดิม อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมทางบกและทางน้ำ โดย (TCCI) เป็นประกอบด้วย (1) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางอากาศ ไม่เกินอันดับที่ 12 (2) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางบกและทางทะเล ไม่เกินอันดับที่ 45 และ (3) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานบริการด้านการท่องเที่ยว ไม่เกินอันดับที่ 14 ซึ่งใช้ตัวชี้วัดมากกว่า 1 ตัวชี้วัด ดังนั้น จึงทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

โครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐานดีขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

- 1) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางอากาศ ไม่เกินอันดับที่ 12 ของโลก
- 2) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่งทางบกและทางทะเลไม่เกินอันดับที่ 45 ของโลก
- 3) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานบริการด้านการท่องเที่ยว ไม่เกินอันดับที่ 14 ของโลก

มีวัตถุประสงค์เพื่อโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว อาทิ การคมนาคมทางถนน ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศ เทคโนโลยี ดิจิตอล ระบบสาธารณสุขการ และระบบป้ายบอกทาง ที่เพียงพอ สะดวก สะอาด ปลอดภัย และได้รับมาตรฐาน สามารถอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติได้มากขึ้น โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่ โครงข่ายการคมนาคมที่เชื่อมโยงและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสะดวกสบาย สิ่งอำนวยความสะดวกที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย อาทิ เส้นทางคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว การบริการสาธารณะและสาธารณูปโภคที่ตอบสนองต่อการท่องเที่ยว ศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว อาทิ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด การเข้ามามีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาต่าง ๆ

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050602 ได้มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัด เพิ่มตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2570 จากเดิม อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมทางบกและทางน้ำ โดย Travel & Tourism Competitiveness Index (TCCI) อยู่ใน 45 อันดับแรก เป็น

050602

ประกอบด้วย (1) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางอากาศ ไม่เกินอันดับที่ 12 ของโลก (2) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่งทางบกและทางทะเล ไม่เกินอันดับที่ 45 ของโลก และ (3) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานบริการด้านการท่องเที่ยว ไม่เกินอันดับที่ 14 ของโลก

ความสอดคล้องของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
05 การท่องเที่ยว 050602 โครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐานดีขึ้น	หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 2. การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น	ฉ. ด้านเศรษฐกิจ (1) จัดอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี (2) สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

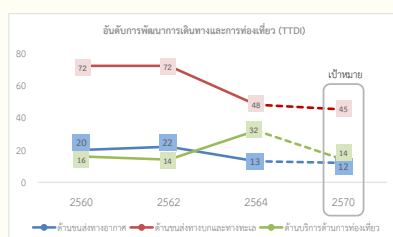
เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050602 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมู่ที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายที่ 2 การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น นอกจากนี้ เพื่อให้เป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 16 ของรัฐธรรมนูญ มาตรา 258 ในส่วนของด้านเศรษฐกิจ ที่กำหนดให้มีการจัดอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อให้ประเทศไทยและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วม กลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการผ่านโครงการที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายนี้ได้ด้วย เพื่อให้การบรรลุผลจากการปฏิรูปประเทศมีความยั่งยืนของผลสัมฤทธิ์ได้ต่อไป

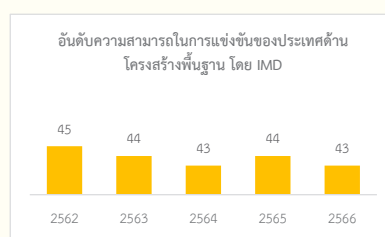
สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากดัชนี การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว (TTDI) ของสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) ประกอบด้วย (1) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งทางอากาศ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 13 ดีขึ้นจากลำดับที่ 22 ใน พ.ศ. 2562 และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ที่กำหนดไว้ไม่เกินอันดับที่ 13 คิดเป็นร้อยละ 100 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (2) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่งทางบกและทางทะเล ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 48 ดีขึ้นจากลำดับที่ 72 ใน พ.ศ. 2562 และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ที่กำหนดไว้ไม่เกินอันดับที่ 47 คิดเป็นร้อยละ 97.91 ซึ่งต่ำกว่า ค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ และ (3) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานบริการด้านการท่องเที่ยว ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 32 แย่ลงจากลำดับที่ 14 ใน พ.ศ. 2562 และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ที่กำหนดไว้ไม่เกินอันดับที่ 26 คิดเป็นร้อยละ 81.25 ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณา จากดัชนีการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว (TTDI) ของสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) ดังนี้ (1) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งทางอากาศ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 13 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดไว้ไม่เกิน อันดับที่ 12 คิดเป็นร้อยละ 92.31 ของค่าเป้าหมาย (2) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางบกและทางทะเล ประเทศไทยอยู่ใน อันดับที่ 48 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ที่กำหนดไว้ไม่เกินอันดับที่ 45 คิดเป็น ร้อยละ 93.75 และ (3) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานบริการด้านการท่องเที่ยว ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 32 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายพ.ศ. 2570 ที่กำหนดไว้ไม่เกินอันดับที่ 14 คิดเป็น ร้อยละ 43.75 และเมื่อพิจารณาภาพรวมของสถานการณ์การพัฒนาที่เป็นการเฉลี่ยจากทั้ง 3 ตัวชี้วัด ส่งผลให้ **สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง)** โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ร้อยละ 76.03 ของค่าเป้าหมาย ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) กับ สถานการณ์ของ พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุด โดยพบว่า (1) การพัฒนาการเดินทาง และการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งทางอากาศ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 22 สะท้อนให้เห็น **สถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 40.91** (2) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่งทางบกและทางทะเล ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 72 สะท้อนให้เห็น **สถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 33.33** และ (3) การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานบริการ ด้านการท่องเที่ยว ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 14 สะท้อนให้เห็น **สถานการณ์การพัฒนาที่แย่ลงร้อยละ 128.57**

ที่มา : สภาเศรษฐกิจโลก (WEF), 2564

ที่มา : สถาบันจัดการนานาชาติ (IMD), 2566

การท่องเที่ยว

050602

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ประเทศไทยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาเพื่อรองรับการเดินทางของนักท่องเที่ยวในพื้นที่การท่องเที่ยวหลัก และมีการสัญจรทางน้ำเพื่อการเดินทางไปทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยว โดยกระทรวงคมนาคมได้พัฒนาศักยภาพท่าเรือสำคัญจนแล้วเสร็จ อาทิ ท่าเทียบเรือท่าศาลา และท่าเทียบเรือหาดรีน อำเภอกะพงงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นท่าเทียบเรือที่มีนักท่องเที่ยวใช้บริการเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ ในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งทางอากาศเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิได้มีการเปิดใช้อาคารผู้โดยสารใหม่ หรืออาคาร

เทียบเครื่องบินรองหลังที่ 1 (SAT1) ที่ทำให้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิสามารถรองรับผู้โดยสารและนักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นเป็น 60 ล้านคนต่อปี จากเดิมรองรับได้เพียง 45 ล้านคนต่อปี ในขณะเดียวกันประเทศไทยได้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานบริการด้านการท่องเที่ยวที่เน้นการสร้างมาตรฐานและการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว อาทิ การตรวจเอกสารผ่านแดนขาออกที่ช่องอัตโนมัติที่สนามบินสุวรรณภูมิและดอนเมือง เพื่อลดความแออัดของนักท่องเที่ยวต่างชาติ บริเวณหน้าด่าน รวมทั้งอำนวยความสะดวกและสร้างความประทับใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยการพัฒนาที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยที่ผ่านมาแม้ว่าประเทศไทยจะมีความก้าวหน้าในการพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐานดีขึ้น แต่การดำเนินงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวยังขาดความเชื่อมโยงกับการพัฒนาระหว่างพื้นที่ทำให้โครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานกระจุกตัวในเขตพื้นที่การท่องเที่ยวสำคัญ และขาดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีความเชื่อมโยงไปยังพื้นที่ในบริเวณใกล้เคียง โดยเฉพาะการสร้างเชื่อมโยงระหว่างแหล่งพื้นที่ชุมชนกับโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมที่สามารถนำนักท่องเที่ยวเข้าสู่พื้นที่ได้อย่างสะดวก ทั้งนี้ ต้องเน้นการดำเนินงานที่เน้นความยั่งยืนควบคู่กับการใช้ประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความคุ้มค่า และส่งผลกระทบน้อยที่สุด

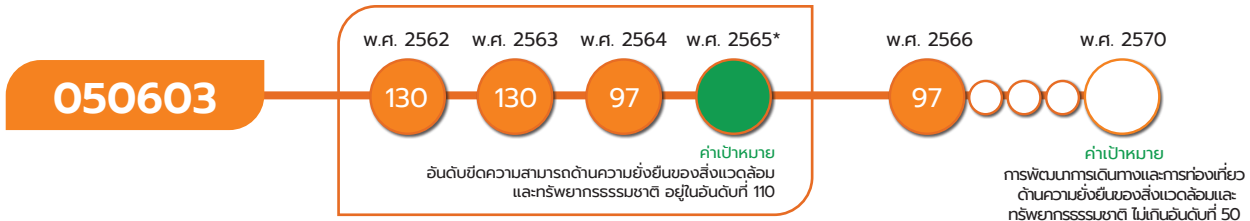
ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานประเทศไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐานดีขึ้น เพื่อดึงดูดและรองรับการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูงได้เพิ่มขึ้นนั้น ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมที่เชื่อมโยงและสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกมากขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาเครือข่ายท่าอากาศยานให้มีความเชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่การท่องเที่ยวรอง และพัฒนาท่าเรือสำราญขนาดใหญ่ที่เป็นศูนย์กลาง (Hub) การเดินทางในพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสม เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายและเลือกประเทศไทยเป็นจุดหมายการเดินทางมากขึ้น

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว

*หมายเหตุ : เป้าหมาย 050603 สถานการณ์ พ.ศ. 2565 ใช้ข้อมูล พ.ศ. 2564 เป็นการขยายเพิ่มเติมรายงานถึงความก้าวหน้า ทำให้ไม่สามารถแสดงตัวเลขสถานการณ์การพัฒนาในวงกลมแสดงสถานะการบรรลุเป้าหมาย

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)

การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570

การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ไม่เกินอันดับที่ 50 ของโลก

มีวัตถุประสงค์เพื่อประเทศไทยมีขีดความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตลอดจนมีแนวทางในการส่งเสริมตลาดยุคใหม่ที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศการท่องเที่ยว โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่ คุณภาพแหล่งท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ขีดความสามารถในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้ง กฎหมาย นโยบาย มาตรการที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050603 ได้มีการปรับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2570 จากเดิม อันดับขีดความสามารถด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดย Travel & Tourism Competitiveness Index (TCI) อยู่ใน 100 อันดับแรก เป็น การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ไม่เกินอันดับที่ 50 ของโลก

การท่องเที่ยว

050603

ความสอดคล้องของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 ตามมาตรา 258
 การท่องเที่ยว 050603 การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น	หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เป้าหมายระดับหมวดหมู่ 2. การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น 3. การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ	จ. ด้านเศรษฐกิจ (1) จัดอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี (2) สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) 050603 เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) **หมวดหมู่ที่ 2** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายที่ 2** การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และ **เป้าหมายที่ 3** การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ นอกจากนี้ เพื่อให้เป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 16 ของรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 258 ในส่วนของด้านเศรษฐกิจ ที่กำหนดให้มีการจัดอุปสรรค และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อให้ประเทศไทยและประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วม กลุ่มเศรษฐกิจต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการนำความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการผ่านโครงการที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายนี้ได้ด้วย เพื่อให้การบรรลุผลจากการปฏิรูปประเทศมีความยั่งยืนของผลสัมฤทธิ์ได้ต่อไป

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 พิจารณาจากข้อมูลอันดับการพัฒนาระบบการเดินทางการท่องเที่ยว (TTDI) โดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) พบว่า ประเทศไทยมีอันดับด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติดีขึ้นอยู่ในอันดับที่ 97 จากอันดับที่ 130 จาก พ.ศ. 2562 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2566 ที่ต้องไม่เกินอันดับที่ 81 โดยคิดเป็นร้อยละ 83.51 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้นอกจากนี้ หากพิจารณาเทียบเคียงข้อมูลอันดับความสามารถในการแข่งขัน พ.ศ. 2566 กลุ่มปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ที่จัดโดยสถาบันจัดการนานาชาติ (IMD) ที่สะท้อนถึงสถานการณ์ปัจจุบัน พบว่า ประเทศไทยมีอันดับของการพัฒนาอยู่ที่ 15 ซึ่งประเทศไทยมีอันดับของการพัฒนายั่งยืนดีขึ้นแต่ในภาพรวมยังคงมีอันดับของปัญหามลพิษ ประสิทธิภาพการใช้น้ำ และการบำบัดน้ำเสียอยู่ในเกณฑ์ที่ลดลง

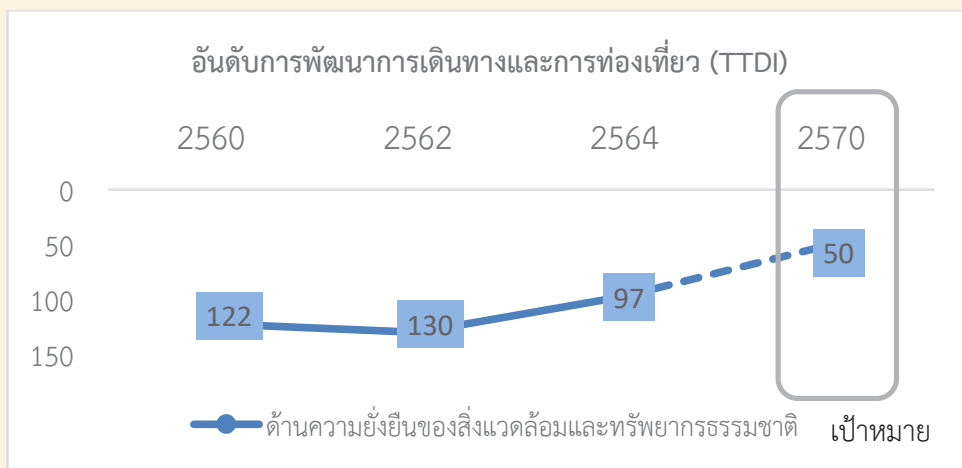

การท่องเที่ยว

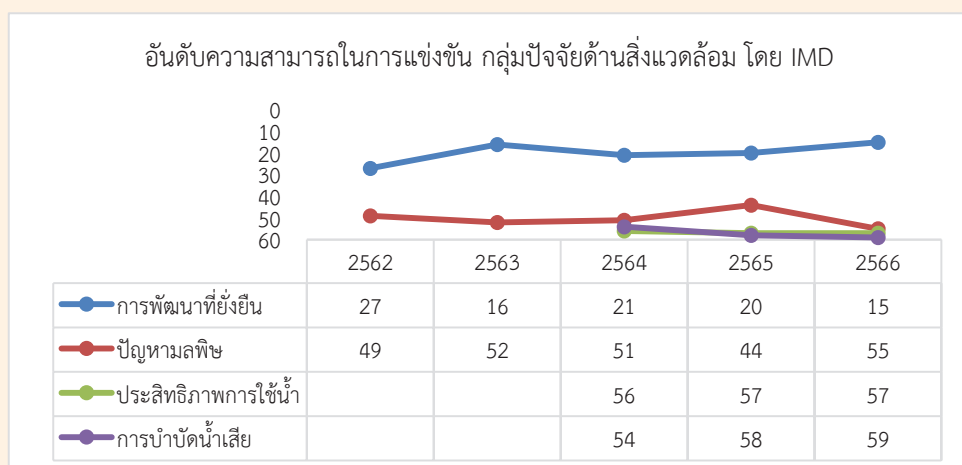
050603

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 พิจารณาจากการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยโดย พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) ประเทศไทยมีอันดับด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในอันดับที่ 97 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ที่กำหนดให้การพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยวด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ไม่เกินอันดับที่ 50 คิดเป็นร้อยละ 51.55 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม)** ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบสถานการณ์ของ พ.ศ. 2566 (ข้อมูล พ.ศ. 2564) กับสถานการณ์ของ พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่มีการจัดเก็บข้อมูลล่าสุดที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 130 สะท้อนให้เห็น**สถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้นร้อยละ 25.38**

ที่มา : สภาเศรษฐกิจโลก (WEF), 2564

ที่มา : สถาบันจัดการนานาชาติ (IMD), 2566

การดำเนินงานที่ผ่านมา

การดำเนินงานเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในช่วงปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน ควบคู่กับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ผ่านการดำเนินงานสำคัญ อาทิ การติดตั้งหุ่นผูกเรือเพื่อลดการทำลายแนวปะการัง และการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนที่ใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเป็นฐานในการสร้างคุณค่าและกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ใน พ.ศ. 2566 ได้กำหนดให้เป็น “ปีท่องเที่ยวไทย” ที่เน้นการสร้างคุณค่าและความหมายการท่องเที่ยวไทยที่มีมาตรฐานสู่ความยั่งยืน และเป็นการพัฒนาสำคัญที่ทำให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยมุ่งสู่การเป็นจุดหมายการท่องเที่ยวที่ให้ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

การสร้าง ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวสามารถดำเนินการผ่านมาตรการหรือข้อบังคับเพื่อให้กิจกรรมด้านการท่องเที่ยวมีความตระหนักและรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ทั้งผู้ให้บริการและนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ยังคงพบปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้รับการดูแล อาทิ ปัญหาขยะ น้ำเสีย และมลพิษที่เกิดจากการเดินทาง ซึ่งเป็นสภาพปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง นอกจากนี้ การสร้างความพร้อมในการจัดการปัญหายังเป็นประเด็นท้าทายสำคัญ เนื่องจาก การพัฒนาการท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับระบบนิเวศต้องอาศัยการดำเนินงานร่วมกันทุกภาคส่วน เพื่อไม่ให้เกิดกิจกรรมที่ส่งผลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในขณะเดียวกันสามารถใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ในทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

เพื่อให้การจัดการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และเกิดการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติเพื่อประโยชน์ทางด้านการท่องเที่ยวสูงสุด ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน ประกอบกับพัฒนาทักษะของคนในพื้นที่ให้สามารถจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ และมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกในการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยววิถีใหม่ใส่ใจต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น นอกจากนี้ เพื่อให้การจัดการพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวมีคุณภาพและยั่งยืน ควรมุ่งเน้นการสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ได้ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของประเทศไทย โดยการชูอัตลักษณ์ของทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าให้เป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงศึกษาธรรมชาติร่วมด้วย